

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Potenciál rozvoje cestovního ruchu

v Karlovarském kraji

Potential of tourism development in the

Karlovarský region

Terezie Dikunová

Plzeň 2024.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Potenciál rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

Plzeň dne

v. r. *Terezie Dikunová*

Zásady pro vypracování práce

1. Stanovte cíle práce a výzkumné otázky.
2. Na základě literatury vhodně zvolte metodický postup výzkumu.
3. Proveďte terénní šetření v Karlovarském kraji.
4. Na základě analýz zhodnoťte potenciál cestovního ruchu v Karlovarském kraji.
5. Diskutujte výsledky práce.
6. Proveďte shrnutí a zhodnocení výsledků.

Studijní program

Ekonomická a regionální geografie

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu Mgr. Martinu Kebzovi za odborné vedení bakalářské práce, odborné rady a jeho ochotu v rámci konzultací. Dále bych ráda poděkovala respondentům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření. V neposlední řadě bych ráda chtěla poděkovat své rodině a okolí za podporu během psaní bakalářské práce.

Obsah

Úvod	6
1 Teoretické zarámování	8
1.1 Předpoklady a potenciál cestovního ruchu	8
1.1.1 Lokalizační předpoklady.....	8
1.1.2 Realizační předpoklady.....	9
1.1.3 Selektivní předpoklady	11
1.2 Formy cestovního ruchu	12
1.2.1 Nejvýznamnější formy cestovního ruchu Karlovarského kraje.....	13
1.3 Současné rozvojové problémy cestovního ruchu.....	17
1.3.1 Vliv pandemie na cestovní ruch.....	17
1.3.2 Vliv rusko-ukrajinského konfliktu na cestovní ruch v Karlovarském kraji	19
2 Metodická východiska	21
3 Charakteristika kraje	24
3.1 Karlovy Vary	27
3.2 Františkovy Lázně.....	28
3.3 Mariánské Lázně.....	29
3.4 Jáchymov	29
3.5 Kynžvart.....	30
3.6 Management cestovního ruchu v Karlovarském kraji	31
4 Současný stav cestovního ruchu v Karlovarském kraji	32
4.1 Předpoklady cestovního ruchu v Karlovarském kraji.....	36
4.1.1 Lokalizační předpoklady.....	36
4.1.2 Realizační předpoklady.....	42
4.1.3 Hodnocení kvality ubytování za pomoci Bookingu	43

5	Vlastní výzkum – dotazníkové šetření	51
5.1	Vyhodnocení a shrnutí dotazníkového šetření.....	51
5.2	Shrnutí dotazníkového šetření	61
6	Možné budoucí trajektorie rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji.	63
	Závěr	67
	Seznam použitých zkratek	68
	Seznam použitých zdrojů	69
	Seznam tabulek	78
	Seznam obrázků.....	79
	Seznam příloh.....	80
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Cestovní ruch je odvětví, které zahrnuje všechny aktivity související s cestováním mimo běžné prostředí pro rekreační, obchodní nebo jiné účely. Je to komplexní odvětví, které má významný dopad na ekonomiku, kulturu a životní prostředí v destinacích po celém světě. S tím souvisí i nově přibývajících destinace na světových i národních úrovních. V posledních desetiletích se cestovní ruch vyvinul v jeden z nejvýznamnějších a nejdynamičtějších sektorů globální ekonomiky. Fenomén, pro něhož je charakteristický neustálý růst a inovace, hraje klíčovou roli v ekonomickém rozvoji mnoha zemí. V dnešní době nejenže představuje cestovní ruch významný zdroj příjmů, ale také se stává platformou pro kulturní výměnu a prostředkem pro ochranu a propagaci přírodního a kulturního dědictví.

Cestovní ruch, speciálně pak lázeňství, hraje pro ekonomiku Karlovarského kraje stěžejní roli. Ačkoliv se to nemusí na první pohled zdát, má cestovní ruch společně s lázeňstvím značný vliv na rozvoj regionu, pomáhají tvořit hrubý domácí produkt a rovněž nese významný vliv na místní nezaměstnanost. Nedílnou součástí každé ekonomiky jsou pak i příjmy z turismu, kdy se jedná o klíčovou složkou ekonomiky mnoha regionů a zemí, a to jak na lokální, tak na mezinárodní úrovni. Tyto příjmy přicházejí z různých zdrojů a mají značný dopad na hospodářství daných zemí.

Rozvoj cestovního ruchu však s sebou nese pouze pozitivní dopady, ale i řadu negativních, o kterých je důležité mluvit. Jedním z hlavních problémů dnešní doby je environmentální zatížení, kdy vzhledem k zvyšujícímu se počtu turistů, vede k čím dál většímu znečištění a degradaci přírodních lokalit. Což se může například projevit erozí půdy, poškozením ekosystémů nebo znečišťováním vod. Proti těmto dopadům se snaží bojovat tzv. udržitelný cestovní ruch. Jeden z klíčových principů udržitelného turismu je ochrana přírodních zdrojů, což zahrnuje vytváření chráněných oblastí a obnovu poškozených ekosystémů. Dále se udržitelný cestovní ruch snaží o snížení emisí, podporuje používání ekologických dopravních prostředků a zavádí opatření, která vedou ke snížení uhlíkové stopy cestovního ruchu. Velký důraz je zde kladen na podporu místních ekonomik, což může zahrnovat podporu místních podniků a produktů tak, aby příjmy z cestovního ruchu zůstaly v regionu. Navíc se udržitelný cestovní ruch snaží vzdělávání turistů o dopadech jejich činností, což je zásadní pro podporu šetrného a zodpovědného chování vůči místnímu prostředí a kultuře.

Každá destinace cestovního ruchu má své charakteristické předpoklady, které jsou důležité pro jeho potenciál a případný rozvoj. Pro bakalářskou práci jsem si vybrala Karlovarský kraj, který díky svým silným přírodním a kulturním lokalizačním předpokladům, má potenciál pro budoucí rozvoj. Region nabízí jedinečnou kombinaci léčivých pramenů, historických památek a bohatého kulturního dědictví, což jej činí ideálním místem pro návštěvníky hledající zdraví, relaxaci a kulturní zážitky. Kromě toho může Karlovarský kraj efektivně využít své přírodní zdroje k posílení ekoturistiky.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. V první, teoretické části jsou definovány nejčastější formy v rámci cestovního ruchu a rovněž jsou i charakterizovány předpoklady cestovního ruchu. Druhá část práce se pak zaměřuje na analýzy, a to především na stav HUZ. Dále je součástí práce i vlastní dotazníkové šetření.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu a zhodnocení potenciálu rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji společně s jeho lokalizačními a realizačními předpoklady. Cílem této práce je zkoumat klíčové faktory, které ovlivňují cestovní ruch v regionu, a identifikovat možnosti pro jeho další rozvoj. Pro naplnění cíle práce byly rovněž stanoveny výzkumné otázky.

Výzkumné otázky

Pro naplnění hlavního cíle práce byly zvoleny následující výzkumné otázky:

1. Lze dělit území Karlovarského kraje podle koncentrace a převažujících forem?
2. Jaké lokalizační předpoklady mají větší vliv na image kraje jako destinaci cestovního ruchu?
3. Došlo v průběhu let ke změně podílu domácích a zahraničních turistů?
4. Je kvalita hromadných ubytovacích zařízení v kraji dostatečná a odpovídá očekáváním návštěvníků?

1 Teoretické zarámování

„Cestovní ruch je sociální, kulturní a ekonomický jev, který zahrnuje pohyb lidí do zemí nebo míst mimo jejich obvyklé prostředí za osobními nebo obchodními/profesionálními účely“ (UNWTO 1993). Jeho potenciál je ovlivněn řadou vnějších i vnitřních faktorů, které souhrnně označujeme jako „předpoklady cestovního ruchu“ (Zelenka & Pásková, 2012).

1.1 Předpoklady a potenciál cestovního ruchu

Pro to, aby bylo dané území pro potencionální návštěvníky atraktivní, je potřeba ho neustále rozvíjet. Pro dobrý rozvoj daného území je vhodné znát předpoklady, které se na vývoji značně podílí. Mezi tři základní předpoklady, které se podílejí na rozvoji cestovního ruchu řadíme lokalizační, realizační a selektivní předpoklady.

1.1.1 Lokalizační předpoklady

Lokalizační předpoklady utvářejí tzv. fyzický základ, kdy je dělíme převážně na přírodní, kam spadá reliéf, klima, hydrologie či fauna a flora (Bína, 2002). Druhým typem jsou pak společenské předpoklady, mezi které řadíme kulturní akce, památky či různé typy festivalů (Hrala, 2013).

Karlovarský kraj může vycházet z přírodního bohatství, které zahrnuje minerální a termální prameny, střední toky řek, horská pásma nebo další zvláště chráněná území (např. Slavkovský les). Na ně navazuje rozvoj lázeňství, vodáctví či cyklistiky, kterou rozvíjí hustá síť cyklostezek napříč krajem. Z výzkumu Oner et al (2015) vychází, že turisté čím dál častěji volí poznávání krajiny, kdy je kraj poměrně rozmanitý a vyskytují se zde jak nížiny, tak horské oblasti, které jsou vhodným potenciálem pro rekreační činnosti a aktivity jakožto pěší turistika či v zimních měsících lyžování. Nelze opomenout ani rozsáhlé lesní plochy, které přispívají k čistému životnímu prostředí a jsou domovem pro místní faunu a floru. Dle Fakta o klimatu (2021) sčítají zdejší lesní plochy okolo 50 % celého území a jedná se tak o nejlesnatější kraj Česka.

Klima, spadající do přírodních předpokladů, hraje rovněž významnou roli při volbě navštívené destinace (Pintassilgo et al, 2016; Steiger et al, 2022). Vzhledem k zrychlující se změně klimatu, se odborníci na cestovní ruch často shodují, že teplejší počasí, s tím související delší letní období, povedou k nárůstu letních horských aktivit (Gilani et al,

2018; Pröbstl-Haider et al, 2021). Steiger et al (2022) dále předpokládají, že díky pokračující změně klimatu se i nadále bude letní turistická sezóna prodlužovat. Toto období pak utváří ideální podmínky pro trekking či pěší turistiku.

Jedním ze zásadních východisek společenských lokalizačních předpokladů jsou kulturně historické památky a odvíjí se od historického vývoje území (Salata et al, 2023). Dle studie Mckercher (2002) pohánějí atrakce a kulturní atraktivita cestovní ruch. Karlovarský kraj je regionem mnoha legend a dlouholeté historie, což přitahuje domácí i zahraniční turisty. Rovněž je hostitelem řady festivalů a slavností (např. Mezinárodní filmový festival, či Valdštejnské slavnosti). Dlouholetá historie je reprezentována hrady, zámky a zříceninami, které lákají nejednoho turistu.

1.1.2 Realizační předpoklady

Hrala (2013) realizačním předpokladům přisuzuje dominantní postavení v konečné fázi uskutečňování cestovního ruchu. Zprostředkovávají totiž destinaci turistům a návštěvníkům. Gehinová (2008, s. 23) považuje za tyto předpoklady místní dopravu a stravovací a hromadná ubytovací zařízení. Jak Vada et al (2022) poukazují, doprava je základní podmínkou realizace cestovního ruchu, protože zajišťuje spojení mezi domovem turisty a cílovou destinací.

Pro srovnání dvou různě dostupných destinací byly zvoleny Karlovy Vary a Český Krumlov, které jsou jedny z nejnavštěvovanějších turistických destinací v Česku, z nichž každá nabízí jedinečnou kombinaci přírodních krás, historických památek a kulturních zážitků.

Karlovy Vary jsou, které jsou součástí této práce, známé svým lázeňstvím a zaznamenávají nárůst návštěvníků zejména z příhraničního Německa (ČSÚ, 2023). Dříve bylo město cílovou destinací především turistů z Ruska, avšak to se změnilo s ruskou invazí na Ukrajinu v roce 2022 a došlo poklesu ruských návštěvníků v důsledku geopolitického napětí a omezení cestování. Přesto Karlovy Vary nadále přitahují různorodé mezinárodní publikum a udržují si status klíčové destinace pro zdravotní a wellness turistiku v Česku.

Český Krumlov naopak zaujme renesanční architekturou, křivolakými uličkami a rozlehlým zámek Český Krumlov, druhým největším zámeckým komplexem v Česku. Stejně jako Karlovy Vary, je i Český Krumlov místem, kde se pořádá řada kulturních

akcí, jako je Festival pětilisté růže. Město je součástí regionu známého svou malebnou krásou a outdoorovými aktivitami, díky čemuž je oblíbenou volbou pro domácí i zahraniční turisty, kteří hledají kombinaci historického průzkumu a přírodních dobrodružství.

Obě destinace podtrhují atraktivitu Česka jako turistické destinace, která nabízí nevšední zážitky – Karlovy Vary se zaměřením na wellness a luxus a Český Krumlov se svou historickou a přírodní krásou. Společně mají i to, že jsou zapsány na seznamu světového dědictví UNESCO.

Karlovarský kraj má výhodu přítomnosti veřejného mezinárodního letiště u svého krajského města, povrchovou dopravou je o poznání hůře dostupný (Kania, 2014). Zároveň je díky rozšířenému lázeňství a mezinárodnímu renomé Karlových Varů relativně hustá síť ubytovacích zařízení, která budou dále předmětem výzkumu v této práci.

Ze studie Guttentag et al (2017) vychází, že stejně jako u forem cestovního ruchu, hraje i při volbě ubytování významnou roli motiv, kdy nejčastějším aspektem je pak cena ubytování (Nowak et al., 2015). Chu & Choi (2000) doplňují, že mezi zákazníky jsou podstatnými atributy při výběru ubytování bezpečnost společně s čistotou a vybaveností ubytování.

Dle Dolniciara & Ottera (2003) volí návštěvníci nejčastěji ubytování v hotelu, pokud primárně vyhledávají komfort pokojů, bezpečnost nebo kvalifikovaný personál. O něco levnější možnosti ubytování jsou pak hostely, které však nabízejí mnohem více než jen nízkou cenu pro potencionální hosty. Seyitoğlu et al (2020) připisují výhodu hostelů navazovat nové kontakty nebo sdílet své zkušenosti s ostatními cestovateli.

Pokud však turista preferuje více soukromí, je pro něho vhodnější ubytování v apartmánu. Portolan (2010) ve své studii apartmány dále dělí na studio apartmány a rekreační domy, jež jsou ve vlastnictví fyzických osob a jsou označovány jako soukromá ubytování. Juaneda et al. (2011) ve svém výzkumu poukazují, že ubytování v apartmánu je výhodnější pro větší skupiny, které chtějí být ubytovány společně a součástí jsou i kuchyně, čímž je umožněno hostům si připravovat vlastní jídla. To může být výhodou pro ty, co mají speciální dietu nebo chtějí ušetřit náklady na stravování.

Pokud někdo hledá dobrodružnější ubytování a rád tráví čas v přírodě, kempování je pak ta dobrá volba. Kempování může mít mnoho podob, od tradičního stanování po

ubytování v karavanech nebo luxusně vybavených mobilních domech (Kontosic et al., 2017). Dnes se však nejedná pouze o stanování, ale rozšiřuje se o tzv. glamping – kempování, spojující luxus a pohodlí s autentickým zážitkem z pobytu v přírodě a například kempování s dodávkou (Ma et al., 2020; Aschauer & Oesterle, 2021). Glamping tedy nabízí ideální kompromis pro ty, kteří chtějí zažít kouzlo pobytu v přírodě, ale zároveň se nechtějí vzdávat pohodlí.

V neposlední řadě je zde výskyt horských osad. Ty jsou specifické tím, že se nacházejí daleko od rušných měst a jsou umístěny v horských oblastech nebo na turistických trasách (Beltramo et al., 2022). Nevýhodou tohoto typu ubytování může být odlehlá poloha, a ne vždy zde pak musí být dobrý signál.

O klasifikaci ubytovacích zařízení se v Česku stará Asociace hotelů a restaurací České republiky. Hotelová ubytování jsou pak rozdělena do tříd * až *****, * značí turistickou třídu, ** ekonomickou, *** třídu Standard, **** First class a ***** je pak třída Luxury (Asociace hotelů a restaurací, 2021). MMR (2012) uvádí, že pokud je ubytovacím zařízením kategorie typu hotel grand, penzion, motel, hotel a dependance, pak mu mohou být přiděleny maximálně čtyři hvězdy.

Nedílnou součástí realizačních předpokladů jsou společně s ubytovacími zařízeními i stravovací služby. Dle Clarka & Chena (2007) je pohostinnost založena na vztazích, jež se vyvíjejí mezi hostiteli a hosty, které zde existují od dob objevení první lidské společnosti. Gou et al (2013) uvádějí, že stravování bývá často spojováno s pobytem v ubytovacích zařízeních. Dále se mohou zařízení vyskytovat samostatně, kdy je známe např. v podobě restaurací, kaváren nebo bister.

1.1.3 Selektivní předpoklady

V neposlední řadě zde sehrávají důležitou roli i selektivní předpoklady. Zásadní podmínkou pro každou destinaci je bezpečnost, kterou často spojujeme např. s kriminalitou či kontrolami, které hrály významnou roli v době pandemie, kdy svého času nebylo možné cestovat ani mimo okres, ve kterém máme trvalé bydliště. Bezpečnost a zabezpečení destinace jsou důležitými faktory, které turisté zvážít při rozhodování o cestování (Zou & Yu, 2022). Hung et al (2010) uvádějí, jako další příklad selektivních předpokladů reklamu a marketing.

1.2 Formy cestovního ruchu

Předpoklady cestovního ruchu pak determinují formy a druhy cestovního ruchu, které se mohou v destinaci úspěšně rozvíjet. Vystoupil (2006) připisuje druhům především způsob a realizaci cestovního ruchu.

Karlovarský kraj je regionem s různorodým přírodním dědictvím. Silným lokalizačním předpokladem jsou minerální prameny, díky nimž zde vyrostlo relativně velké množství lázeňských středisek, které se dostaly i do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

V případě, že primárním motivem pro cestování představuje zájem o přírodní zajímavosti, lze tento fenomén charakterizovat jako formu explorační přírodních památek. V tomto kontextu se jako významná lokace jeví Národní přírodní rezervace Soos, situovaná v blízkosti města Františkovy Lázně. Rezervace představuje extenzivní rašeliniště, které je důležité svým bohatstvím na minerální prameny a emise čistého oxidu uhličitého z tzv. mofet. Součástí rezervace je také edukační stezka, jež vede přes dno dříve existujícího jezera, jež bylo charakteristické obsahem minerální vody. V kontextu letních a zimních aktivit se jako relevantní oblast ukazuje Krušnohorský území, které v letní sezóně přitahuje návštěvníky díky možnosti horské turistiky, zatímco v zimě nabízí příznivé podmínky pro provozování zimních aktivit, např. lyžování, snowboarding, běžkování.

1.2.1 Nejvýznamnější formy cestovního ruchu Karlovarského kraje

Formy jsou již o něco rozmanitější než druhy. Jedná se o motiv účastníka cestovního ruchu. V dnešní době může být motivem účastníka cestovního ruchu takřka cokoliv. O čemž nasvědčuje i tab. 1, která znázorňuje formy cestovního ruchu dle tří různých publikací a však ne vždy uvádějí stejné formy. Tito autoři se nejčastěji shodují na formách rekreačních, lázeňských, kulturních a přírodních.

Tabulka 1: Formy cestovního ruchu

Formy dle Galvasové	Formy dle Jakubíkové et al.	Formy dle Čertíka et al.
Poznávání přírodních památek	Rekreační	Náboženská turistika
Poznávání kulturních památek	Sportovně turistický	Lovecká turistika
Lázeňský turismus	Lázeňský a léčebný	Dobrodružná turistika
Gastroturismus	Kulturně – poznávací	Nákupní turistika
Filmový turismus	Kongresový/konferenční	Průmyslová turistika
Sportovní turismus	Chatařský	
Sportovně-rekreační zimní/letní aktivity	Náboženský	

Zdroj: Čertík et al., (2000), Galvasová (2008); Jakubíková et al., (2019); vlastní zpracování

Pro cestovní ruch Karlovarského kraje mají největší význam formy cestovního ruchu jako jsou filmový turismus, poznávání kulturních a přírodních památek, lázeňský turismus, a s tím i související rekreační turismus.

První formou a pro kraj jedna z nejvýznamnějších je lázeňský cestovní ruch. Evropské lázeňství, zejména pak střeoevropské, má odlišné pojetí od světového. Celosvětově je lázeňství pojeno s relaxací, očištěním těla i duše a v neposlední řadě péčí o tělo (Mlejnková, 2011). Střeoevropské lázeňství bylo vždy spojováno s výskytem přírodního léčivého zdroje a bylo i specifickou oblastí výzkumů a rozvoje jako medicínský obor (Wohnlich, 1996). Dle Vystoupila et al (2017) se datují první odborné studie o lázeňství, resp. lázeňském cestovním ruchu, s existencí relevantních informací a statistik o lázeňské péči. Postupem času se lázeňství začalo vyvíjet ve zdravotnický cestovní ruch, kdy se tato forma začala více rozvíjet v letech 2000–2009 (Mlejnková, 2011). Dle Speiera (2012) je lázeňství charakteristické řadou výnosů, včetně ekonomických, zdravotně-léčebných, sociálně-kulturních, regionálních a environmentálních přínosů. Jakubíková & Janeček

(2021) uvádějí, že v posledních letech dochází k nedocení lázeňství a jeho významu pro ekonomické a sociální prostředí, což se projevuje snižováním investic nebo nedostatečným počtem personálu

V případě, že primárním motivem pro cestování představuje zájem o přírodní zajímavosti, lze tento fenomén charakterizovat jako formu explorační přírodní památek. V tomto kontextu se jako významná lokace jeví Národní přírodní rezervace Soos, situovaná v blízkosti města Františkovy Lázně. Rezervace představuje extenzivní rašeliniště, které je důležité svým bohatstvím na minerální prameny a emise čistého oxidu uhličitého z tzv. mofet. Součástí rezervace je také edukační stezka, jež vede přes dno dříve existujícího jezera, jež bylo charakteristické obsahem minerální vody. V kontextu letních a zimních aktivit se jako relevantní oblast ukazuje Krušnohorský území, které v letní sezóně přitahuje návštěvníky díky možnostem horské turistiky, zatímco v zimě nabízí příznivé podmínky pro provozování lyžařského sportu.

Ne příliš typickou formou cestovního ruchu v Karlovarském kraji je tzv. Geoturismus. Ten je jedním z nejnovějších konceptů v oblasti cestovního ruchu a primárně se zaměřuje na propagaci geologických a geomorfologických prvků v krajině jako turistické atrakce (Olafsdóttir, 2019). Kim & Brown (2012) přikládají předpokladům geoturismu přírodní zdroje, včetně minerálních pramenů, nebo sopečných pozůstatků. Příkladem je pak Geopark Egeria, který je součástí přeshraničního Česko-bavorského Geoparku, který se rozkládá na území Česka a Německa.

Pro dobrodružný turismus hrají hlavní roli přírodní lokalizační podmínky. Dle výzkumu Štefka et al (2021) je hlavním motivem pro dobrodružný cestovní ruch změna prostředí a touha zažít něco nového. Karlovarský kraj nabízí nespočet značených turistických tras různých obtížností, které vedou malebnou krajinou, chráněnými přírodními oblastmi, doplňované rozhlednami a vyhlídkami napříč krajem. Oblast Slavkovského lesa nebo Krušných hor je ideální pro milovníky pěší turistiky. Jednou z nevýhod a rizik této formy je pak nebezpečí, které může nastat např. při horolezectví, lezení nebo pokud účastníci nedodržují vyznačené turistické trasy (Gross & Sand, 2020).

S dobrodružným cestovním ruchem je spjatá horská turistika, jež má tu výhodu, že přitahuje různorodé celoroční návštěvníky prostřednictvím řady aktivit, včetně horolezectví, pěší turistiky, cyklistiky a sportů na sněhu – lyžování, snowboarding, sáňkování (Collins-Kreiner & Kliot, 2017).

Další velmi častou formou je rekreační cestovní ruch, který láká turisty všech věkových kategorií, kteří chtějí své tělo zregenerovat jak po fyzické, tak i po psychické stránce. Často je realizován cestováním z vnitrozemských oblastí do mořských, či z měst na venkov. Obsahem je pak především relaxace, koupání, či opalování. V Česku je pak velmi typické chataření či houbaření.

Formou charakteristickou pro kulturní lokalizační předpoklady je poznávání kulturních památek. Tato forma je spojena především s cestou na výstavu, divadelní představení, či kulturní festival a hlavním cílem turistů je silný kulturní zážitek. Pro tento typ cesty jsou typické vyšší denní výdaje, které jsou spojené s často vysokým vstupným. V Karlovarském kraji může být tímto motivem výlet na hrad Loket či Dominikánský klášter v Chebu.

Za správu kulturních památek je zodpovědný Národní památkový ústav, dále jen NPÚ, jež zřizuje Ministerstvo kultury ČR (Szczyrba et al, 2004). Statistiku návštěvnosti kulturních památek pak zřizuje Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, dále jen NIPOS. Do statistiky však neřadíme pouze kulturní památky, nalezneme zde i data návštěvnosti muzeí, galerií, nebo památníků. Statistika kultury České republiky (2024) dále uvádí seznam všech dostupných veřejných knihoven k roku 2023. Lze tedy říci, že statistické údaje o kultuře v Česku zahrnují širokou škálu témat, od návštěvnosti kulturních institucí, přes výdaje na kulturu, po účast na kulturních akcích a podporu kultury ze strany státu.

Pro kraj je velmi typická sezónnost. Zdárným příkladem sezónního kulturního cestovního ruchu je pak Mezinárodní filmový festival. Ten vzniká za ve spolupráci Ministerstva kultury a Karlovarského kraje, a letos se bude konat již 58. ročník (KVIFF, 2024). Avšak ne vždy se tento festival konal v Karlových Varech. První ročník, uskutečnění v roce 1946, se konal v Mariánských Lázních. Tento filmový festival je největším v Česku a zároveň ho řadíme mezi jeden z nejprestižnějších ve střední a východní Evropě a dle Mezinárodní asociace filmových producentů je řazen do kategorie A (KVIFF, 2024). Jedná se o nespécializovanou kategorii soutěžních festivalů. Atraktivitu mezinárodního filmového festivalu mohou využívat i další instituce pro své působení, jakkoli je jejich přínos pro cestovní ruch jako takový sporný. Jde například o galerie nebo divadla.

S tímto je rovněž spjat i filmový cestovní ruch. Beeton (2006) uvádí, že pro filmovou turistiku je specifická návštěva míst, které byly zobrazeny ve filmu, nebo seriálech.

Představuje tedy specifický segment cestovního ruchu, jenž je definován primárním zaměřením na lokality spojené s filmovou produkcí, zahrnující návštěvy míst, kde byly konkrétní filmy či seriály natáčeny, jakožto i účast na filmových festivalech a souvisejících událostech (Drubek-Meyer, 2023). Croy & Heitman (2011) ve svém výzkumu uvádí, že filmový cestovní ruch lze pak kategorizovat na filmovou turistiku v lokalitě, filmovou turistiku mimo lokalitu, literární filmovou turistiku a na jednorázové akce. Connel (2012) doplňuje, že filmový turismus je jedním z nejrychleji se rozvíjejících podsegmentů kulturního turismu 21. století. Mnoho autorů se pak shoduje na tom, že motivy pro návštěvu filmových lokací je emocionální navázání a prožitek (Moritz et al, 2023; Vila et al, 2021). Karlovarský kraj je místem, kde se natáčelo mnoho českých i zahraničních filmových snímků. Ze zahraniční produkce jsou pak nejznámější snímky *Casino Royal* (2006) nebo *Poslední prázdniny* (ČSFD, 2006a; ČSFD, 2006b). Z české filmové scény se pak přímo v Karlových Varech natáčel jeden z kultovních filmů *Vrchní, prchni* (1981). V rámci tohoto fenoménu se Karlovarský kraj jeví jako významné centrum, přičemž se zejména město Karlovy Vary každoročně na přelomu června a července stává dějištěm setkání tisíců filmových nadšenců a herců, kteří zde mají možnost být součástí Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech, jež představuje klíčovou událost v oblasti filmového turismu v regionu.

Pokud je primárním motivem účastníka cestovního ruchu touha poznávat místní gastronomii, pak se jedná o gastroturismus neboli kulinářský cestovní ruch. Mnoho autorů se rozporuje v tom, kam gastroturismus zařadit. Výzkum Polat & Polat (2020) se shoduje na tom, že je gastronomie brána jako kultura a lze ho tedy zařadit mezi kulturní cestovní ruch. Dle Caffyna (2010) nabízí kulinářský cestovní ruch nezapomenutelný a jedinečný zážitek z jídla a nápojů. Lallani (2024) připisuje motiv pro kulinářské cestovatele k návštěvě lokace především jídlo navštívené destinace. Pro území je pak typická Becherovka, minerální voda Mattoni nebo tradiční lázeňské oplatky.

S gastroturismem je částečně i spojená pivní turistika, která sice nemá v regionu největší vliv na cestovní ruch, ale zároveň je zde silný potenciál. Primární motivací pro účastníky pivní turistiky je návštěva pivovaru, pivního festivalu, popř. pivní show, kdy cílem může být zažít proces výroby piva nebo ochutnávka výrobku (Plummer et al., 2005). Karlovarský kraj nemá na svém území žádný velký pivovar, jako je např. plzeňský Prazdroj, ale za to je v regionu mnoho místní lokálních minipivovarů, které jsou rozmístěné po celém kraji. Mezi nejvýznamnější minipivovary patří Pivovar Karel IV.,

Pivní Skaut v Chebu nebo Pivovar Valeč. Zároveň je pak kraj spojnicí mezi plzeňským pivovarem a německým Oktoberfestem.

Sportovní cestovní ruch lze pojit jak s přírodními, tak i kulturními lokalizačními předpoklady. Pokud je primárním motivem účastníka cestovního ruchu sledování nějakého sportovního utkání, řadíme jej do kulturních lokalizačních předpokladů (Higham, 2021). (Ratkowski & Ratkowská, 2018) uvádějí, že pokud cestujeme za aktivním sportováním, je třeba si zjistit zdejší reliéf, klima nebo hydrologii. Pak by v tomto případě spadal sportovní turismus pod přírodní lokalizační předpoklady cestovního ruchu.

1.3 Současné rozvojové problémy cestovního ruchu

V posledních letech cestovní ruch v Karlovarském kraji, podobně jako zbytek světa, bojoval s mnohými výzvami. Pandemie COVID-19 měla významný vliv na cestovní ruch po celém světě, což vedlo ke globálnímu hospodářskému a společenskému narušení a rostoucímu riziku globální recese. Zejména v posledním desetiletí došlo hned ke dvěma celosvětovým událostem, jejichž procesy značně ovlivnily nejen cestovní ruch. Jednalo o světovou ekonomickou krizi v roce 2008, v roce 2020 zasáhla svět pandemická krize COVID-19 a v neposlední řadě turismem a ekonomikou v Karlovarském kraji otřásla ruská invaze na Ukrajinu.

1.3.1 Vliv pandemie na cestovní ruch

Pandemie COVID-19 představovala globální zdravotní krizi, která měla zásadní dopady na mnoho odvětví, výjimkou nebyl tedy ani cestovní ruch. Do tohoto odvětví lze zahrnout letecké společnosti, hotely a turistické atrakce, ale také zasahuje do ekonomik zemí, které jsou na turismu závislé. Karlovarský kraj je v rámci Česka a Evropy velmi známý především kvůli světoznámým lázním. Na území kraje se nachází několik lázeňských měst, památek a atraktivit, které každoročně lákají nejen turisty z Česka. Mimo jiné je kraj známý, že díky festivalům a pořádání kulturních akcí, jako je např. Karlovarský filmový festival, díky kterým stoupá jak tuzemská, tak zahraniční návštěvnost kraje. Návštěvnost v Karlovarském kraji díky těmto aktivitám rostla a nic nenasvědčovalo tomu, že by tuto skutečnost mohlo něco ovlivnit. Tato situace se však změnila na konci roku 2019, kdy v čínské městě Wu-Chan vypukla pandemie Covid-19, která se do Česka

rozšířila na počátku roku 2020. Tato nová varianta koronaviru se celosvětově začala velmi rychle rozšiřovat a promítla se i v cestovních ruchu.

Jak již bylo zmíněné, počátek pandemie COVID-19 v Česku se pojí se začátkem jara 2020, kdy byla během jarních prázdnin zvýšená intenzita výjezdového cestovního ruchu a nemoci tak nic nebránilo se šířit z evropského epicentra – italská Lombardie, kam vyrazila spousta Čechů lyžovat. V reakci na šíření viru, bylo dne 12. března 2020 vyhlášeno vládou ČR výjimečný stav, kdy některé opatření skončila až s přicházejícím létem 2020. Konkrétně byl vládou omezen pohyb osob přes hranice, pohyb osob na veřejnosti, uzavřeli se restaurace, školy a obchody, kde výjimku tvořily potraviny, drogerie a lékárny. Dalším omezením bylo zákaz pořádání akcí, aby nedocházelo k velkému shlukování osob na jednom místě a nemoc se tolik nešířila. S tím souviselo i povinnost chránit si pomocí respirátoru či roušky ústa a nos.

Ve svém výzkumu Tittelbachová et al (2022) poukazuje na to, že koronavirová krize nesla dlouhodobě negativní dopad na turismus a ekonomiku. Všechna tato omezení vedla k tomu, že postupně začala česká ekonomika chřadnout, a tak aby vláda snížila dopady omezujících opatření, schválila tehdejší vláda dotace jako byl Antivirový program. Ten umožňoval zaměstnavatelům pokrýt státním příspěvkem 80 % mzdových nákladů na zaměstnance, kteří byli posláni do karantény nebo do izolace v době pandemie (Holešinská & Zábaj, 2021). Podnikatelům se jejich ušlý zisk snažila vláda vykompenzovat programem COVID-Rent.

Pandemie COVID-19 a jejich omezení drasticky ovlivnily počet zahraničních turistů. Rončák & Hobza (2023) ve své studii uvádějí, že v roce 2019 byl počet zahraničních turistů 10 890 500, kdežto v letech 2020-2021 se tento počet pohyboval pouze okolo 2 500 000 zahraničních turistů. I domácí turismus, i když ne v tak velkém měřítku, zaznamenal pokles, kdy v roce 2019 tvořil domácí turismus něco málo přes 11 000 000 turistů, v letech 2020-2021 počet klesl na přibližně 8 000 000 turistů ročně (Rončák & Hobza, 2023).

Karlovarský kraj se stal společně s Hlavním městem Prahou nejvíce zasažen pandemií. Rončák & Hobza (2023) uvádějí, že více než 80 % hostů pochází právě ze zahraničí a turismus těchto regionů byl tak značně zasažen. V létě roku 2020 investovalo město Karlovy Vary na podporu domácího cestovního ruchu více než 50 milionů Kč, z toho 10 milionu putovalo do voucherového systému, který sloužil ke kompenzaci turistům. Jen

Karlovy Vary vydaly přes 3 250 takových poukazů, jejichž hodnota byla 1 000-5 000 Kč a klienti je uplatňovali na ubytování v lázních. Do projektu se zapojilo 107 z celkových 127 hotelů v Karlových Varech. Město navíc připravilo projekt s názvem Karlovarské kulturní léto, která návštěvníkům poskytovala každodenní kulturní příležitosti. Navíc karta Karlovy Vary Region Card byla zlevněna z 600 Kč na 100 Kč. Zavedení těchto tří opatření přinesla pozitivní výsledky. V létě 2020 se Karlovy Vary mohly pyšnit s nárůstem 162,1 % domácích návštěvníků, což bylo nejvýše v celé historii.

Netrvalo dlouho a na podzim 2020 tvrdě nejen Karlovarský kraj, ale i Česko zasáhla druhá vlna COVID-19. To sebou neslo samo sebou i to, že se opět muselo všechno bez výjimek zavřít. Primárním problémem byl vysoký počet nakažených osob v Česku, a tak byla naše země zařazena na seznam vysoce rizikových zemí. Důvodem tak velkého šíření viru mohlo být nedodržování vládou stanovených nařízení. Roncak & Hobza (2023) ve své publikaci zmiňují, že průzkumu karlovarského informačního centra měla podzimní vlna mnohem horší dopady než ta jarní v roce 2020. V důsledku absence zahraničních turistů a nedostatečné státní podpory se řada hotelů v západočeském trojúhelníku otevřela až začátkem roku 2022. Tato ubytovací zařízení nebyla schopna pokrýt své náklady. Někjaké hotely omezily lázeňskou péči a byly nuceni propouštět své zaměstnance.

Spousty studií se zabírá negativními vlivy způsobené pandemií. Roncak et al (2023) se svým výzkumu zaměřují na pozitivní vlivy, které COVID-19 přinesl. Dle Al-Mughairi et al (2021) tvrdí, že vypuknutí COVID-19 zrychlilo pronikání AI do pohostinství a ubytovacích zařízení. To přineslo tzv. e-recepce, kdy nedochází k přímému kontaktu mezi recepcí a hostem.

1.3.2 Vliv rusko-ukrajinského konfliktu na cestovní ruch v Karlovarském kraji

Karlovy Vary jsou v posledních třech desetiletích hlavní cílovou destinací pro Rusy a společně s Němci tvoří největší část příjezdového cestovního ruchu v Karlovarském kraji (Klsák, 2020). Složení cizinců je vskutku rozmanité, kdy své útočiště zde nalézají jak již zmínění Rusové, dále pak Němci, Slováci, Ukrajinci a Vietnamci (Klsák, 2020).

Do roku 2022 byl Karlovarský kraj vnímán jako region lázeňství se silnou ruskou klientelou (Al-Mughairi et al, 2021). Tento fakt však změnila dva faktory, a to již zmíněná koronavirová krize a probíhající válka na Ukrajině, která vyvolává pochopitelné obavy po celém světě. Díky tomuto museli místní podnikatelé nejen v oblasti lázeňství zareagovat, přeorientovat se především na domácí turisty a návštěvníky z pohraničních

států jako je Německo a Slovensko. Sotva se karlovarský turismus vzpamatoval z koronavirové krize, rozpoutal se rusko-ukrajinský konflikt, kdy by se na první pohled mohlo zdát, že omezující bude pouze cestování na Ukrajinu a do Ruska, avšak ovlivněn byl i turismus na území Karlovarského kraje, kdy Rusové tvořili jednu z hlavních částí příjezdového cestovního ruchu.

Rusko-ukrajinský konflikt probíhá od roku 2014 na území Ukrajiny. Tento konflikt významně ovlivnil mezinárodní vztahy, bezpečnostní situaci v Evropě a má široké humanitární, ekonomické a politické důsledky pro obě země a mezinárodní společenství. Situace se neustále vyvíjí a roku 2022 konflikt mezi státy vygradoval k válce na Ukrajině. Ta započala v únoru roku 2022, kdy Rusko zahájilo rozsáhlou invazi na Ukrajinu. V důsledku konfliktu jsou Rusko a Ukrajina brány jako méně bezpečné. S tímto se pojí i zvýšené letištní a hraniční kontroly a dochází ke zvýšení státních bezpečnostních opatření.

2 Metodická východiska

Tato bakalářská práce je rozdělena do dvou základních částí, a to do teoretických východisek a do analytické části. V práci je pracováno především s aktuálními informacemi a daty, které se týkají cestovního ruchu. Pro vypracování teoretických východisek byla použita metoda sběru dokument v rámci, kterých bylo pracováno s výzkumnými články, výzkumy a knižními publikace. Dále bylo zapotřebí si zvolit cíl práce a stanovit výzkumné otázky, které dopomohou dosáhnout daného cíle. Ty jsou napsány v úvodu bakalářské práce. Práce se opírá jak o primární, tak i o sekundární data. V první části práce, teoretických východiskách, jsou rozebrány předpoklady cestovního ruchu a nejčastější formy cestovního ruchu, které jsou později předmětem analytické části bakalářské práce. Nedílnou součástí jsou současné rozvojové problémy zájmového území, ke kterému se vztahuje značné množství odborné literatury.

Analytická část práce je pak zaměřena na sběr primárních dat a na zanalyzování současného stavu cestovního ruchu v Karlovarském kraji.

Jako první bylo potřeba charakterizovat území Karlovarského kraje. Zde se z velké části pracovalo se Statistickou ročenkou Karlovarského kraje (2022), která je zveřejněna na stránkách ČSÚ společně s oficiálním webovým portálem Karlovarského kraje (2024). Tyto informace pak doprovázejí převzatá statistická data z ČSÚ (2022) jako je např. počet obyvatel, počet obcí nebo do jakých okresů je kraj rozdělen.

Práce se z velké části zaměřuje i na analýzu lokalizačních a realizačních předpokladů. Ty se opírají o teoretická východiska a poté jsou zasazeny do problematiky Karlovarského kraje. K analýze lokalizačních předpokladů byla použita data z Tourada (2024), NPÚ (2024) a pro získání dat v rámci návštěvnosti kulturních památek byla použita databáze Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu Ministerstva kultury – NIPOS MK (2024). V rámci sběru dat o kulturních památkách a objektech jsem pracovala s databází Národního památkového ústavu – NPÚ (2024), který poskytuje informace spojené právě s kulturními památkami v Česku.

Pro analýzu byly stanoveny jakožto stěžejní roky 2012 a 2022, kdy se v obou těchto letech dostával kraj z krizí. V rámci realizačních předpokladů byla vyhodnocena dopravní dostupnost – silniční, železniční a v neposlední řadě i letecká. Součástí těchto předpokladů jsou i HUZ a stravovací zařízení, kdy byla z ČSÚ (2024) sbírána data, která

se týkala počtu přenocování a hostů, jak pro Karlovarský kraj, tak i v rámci srovnání pro zbylé kraje Česka. Vzhledem k výskytu větších i menších lázeňských měst, byla do analýzy zařazena i data, která se týkají lázeňských zařízení, která byla srovnána s ostatními kraji, ve kterých se taktéž vyskytují lázeňská zařízení. Dále je v rámci analýzy realizačních předpokladů pracováno s Bookingem (2024), díky kterému došlo ke zpracování hodnocení ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji v rámci hotelů, apartmánů, penzionů, horských osad. V rámci zhodnocení kvality ubytování byly autorkou určeny následující indikátory: Průměrná cena za noc (v Kč), lokalita, poskytované služby, klady a zápory, spokojenost hostů a dojem z fotografií

Tabulka 2: Vybrané indikátory kvality ubytovacích zařízení zájmového území

Typ ubytování	Název	Průměrná cena za noc	Lokalita	Poskytované služby	Klady; zápory	Spokojenost hostů	Dojem z fotografií

Zdroj: Vlastní zpracování

Indikátor průměrná cena byla brána po vyselektování ubytovacích zařízení na hlavní straně z Booking (2024). Lokalita pak byla hodnocena podle vzdálenosti od centra. V rámci Karlových Varů bylo za centrum stanovena Tržní kolonáda a v Mariánských Lázních bylo centrum stanovené jako Kolonáda u zpívající fontány. V ostatních zájmových územích byly stanoveny centra jejich náměstí. Bodové rozmezí pro lokalitu byla rozdělena do deseti kategorií – 1. 100 a méně metrů – 10 bodů, 2. 101–300 metrů 9 bodů, 3. 301-500 metrů 8 bodů, 4. 501-700 metrů 7 bodů, 5. 701–900 metrů – 6 bodů, 6. 901-1 000 metrů 5 bodů, 7. 1 001-1 500 metrů – 4 body, 8. 1 501-2 000 metrů – 3 body, 9. 2 001- 3 000 metrů – 2 body a 10. 3 001 a více metrů 1 bod. Kategorie poskytované služby byla hodnocena za pomoci vypsání poskytovaných služeb dle Booking (2024), tedy čím více ubytovací zařízení poskytovalo služeb, tím více bodů mu bylo přiděleno. I zde autorka přidělovala od 1 bodu do 10 bodů. Indikátor klady; zápory byly vybrány nejčastější slovní hodnocení od bývalých hostů, kteří byli v daném ubytování ubytování. Zde byly zvoleny vždy 1-2 klady a 1-2 nejčastější zápory. V některých zařízeních se pak v rámci slovního hodnocení nevyskytovaly žádné zápory. To mohlo být způsobené počtem osob, které hodnotili ubytování a nemuseli zanechat slovní komentář. Spokojenost hostů byla vyhodnocena průměrem bodů, které ubytování hosté přidělují kategoriím: personál, zařízení, čistota, pohodlí, poměr ceny a kvality a lokality. V těchto kategoriích mohou lidé přidělit 1-10 bodů podle toho, jak byly spokojeni. Z toho se pak

tvoří průměr bodů, který autorce posloužil v rámci hodnocení kvality ubytování. Jako poslední hodnotila kvalitu ubytovacích zařízení autorka v rámci dojmů z fotografií. V této kategorii hodnotila autorka počet fotografií, jak vypadají pokoje, okolí a vzhled ubytovacích zařízení a v neposlední řadě bylo přihlédnuto k fotografiím, které byly součástí slovního hodnocení bývalých hostů. I zde autorka přidělovala 1-10 bodů.

Pro sběr primárních dat byl sestaven dotazník, který byl zveřejněn ve Facebookových skupinách a zároveň byl mezi respondenty sdílen i v rámci terénního šetření, což poskytlo možnost vést s respondenty debatu. Sběr primárních dat z dotazníkového šetření probíhal tři týdny, přesněji od 29. 1. do 19. 2. 2024. Za tuto dobu se autorce podařilo oslovit 320 respondentů ze všech krajů Česka, kdy byli vynecháni obyvatelé Karlovarského kraje. V rámci terénního šetření byli respondenti vybíráni náhodně, a to především v centech vybraných destinací, protože se zde pohybovalo nejvíce osob.

V únoru bylo provedeno terénní šetření na třech různých místech – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně. V rámci šetření bylo analyzováno v destinacích především místa jako jsou hlavní vlaková nádraží, centra měst, Dianina vyhlídka, nebo Přírodní rezervace SOOS. Hlavním účelem tohoto šetření bylo zjistit stav cestovního ruchu ve vybraných destinacích, a to především z pohledu návštěvníků cestovního ruchu. Toho bylo dosaženo především díky sběru dat pomocí sestaveného dotazníku. Při terénním šetření rovněž proběhla schůze s ředitelem destinační agentury Živého kraje Ing. Petrem Židlickým a Mgr. Monikou Slipkovou z krajského úřadu z oddělení cestovního ruchu a lázeňství. S panem Ing. Petrem Židlickým byla diskutována problematika dopravních spojů, jak moc je/byl Karlovarský kraj ovlivněn pandemií COVID-19 z pohledu cestovního ruchu a v neposlední řadě došlo i na možnou budoucnost letiště v Karlových Varech.

Především díky sběru dat z dotazníkového šetření a vlastního terénního výzkumu byla provedena SWOT analýza, ve které jsou blíže rozebírány silné stránky, slabé strany, příležitosti a hrozby. K vytvoření SWOT analýzy pomohla jakožto inspirace i Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji na období 2018–2023 (2018).

Pro vizuální znázornění především v analytické části je práce doprovázena grafickým znázorněním, jako jsou mapové výstupy z ArcGIS PRO, tabulkami a grafy. Vše je pak doplněno slovními komentáři v podobě textu.

3 Charakteristika kraje

Karlovarský kraj, situovaný na západě Česka, vznikl v roce 2000 rozdělením Západočeského kraje na Plzeňský a Karlovarský (Karlovarský kraj, 2024). Jeho sousedními kraji jsou na jihu Plzeňský, na východě Ústecký a na severní a západní straně sousedí s Německem. Na evropské úrovni pak společně s Ústeckým krajem tvoří region soudržnosti Severozápad (Karlovarský kraj, 2024). Dále se kraj dělí do celkem 3 okresů – Cheb, Karlovy Vary, Sokolov. Součástí těchto okresů je pak 134 obcí, které se dále člení do 527 částí (ČSÚ, 2022). Svou rozlohou, která činí 3 310 km² patří Karlovarský kraj k těm nejmenším v Česku a tvoří pouze 4,2 % z celého území (KARP, 2024). Nejvýznamnějším okresem je okres Karlovy Vary, který tvoří cca 45 % území kraje, a zároveň má největší počet obyvatel a největší počet obcí. K 31. 12. 2022 zde žilo 293 595 obyvatel, nejvíce pak v okrese Karlovy Vary (ČSÚ, 2022).

Povrch kraje je z geomorfologického hlediska poměrně rozmanitým. Karlovarský kraj se rozkládá na Krušnohorské subprovincii a zároveň je tvořen provincií České vysočiny a je tvořen Krušnými horami, Smrčinami, Chebskou a Sokolovskou pánví, Doupovskými horami a Karlovarskou vrchovinou. Jak vychází z obr 1, nejvyšším vrcholem je Klínovec (1 244 m n.m.), leží v okrese Karlovy Vary, stejně tak jako nejnižší bod kraje (320 m n.m.).

Obrázek 1: Fyzicko-geografická charakteristika Karlovarského kraje s infrastrukturou

Nedílnou součástí je pak i vodstvo Karlovarského kraje. Území se vyznačuje hojným počtem menších řek, potoků, ale zároveň zde protéká nebo pramení několik větších řek. Největší a jednou z nejvýznamnějších řek je Ohře, jež pramení ve Smrčínách a protéká krajem (Balatka et al, 2019). Řeka se využívá hned v několika oblastech, např. jakožto zdroj pitné vody, zdroj energie nebo slouží pro rekreační a turistické účely (Baletka et al, 2019). Menší, ale ovšem stále významným vodním tokem je řeka Teplá. Ta protéká Karlovými Vary a nese význam především v oblasti lázeňství. Pro řeku Teplou je charakteristická teplejší voda, což je důsledek geotermální aktivity (Vylita et al, 2007). Další toky protékající krajem jsou pak Střela, Rolava Svatava nebo Bystřice.

Karlovarský kraj se také vyznačuje několika vodními nádržemi, které slouží různým účelům, od zásobování pitnou vodou, přes ochranu před povodněmi, až po rekreaci. Mezi ně řadíme například Přehradu Skalku. Vodní dílo Skalka je situováno na západ od obce Cheb. Hlavním účelem je v součinnosti s VD Jesenice kompenzační nadlepšování průtoků v Ohři pro profil Kadaň pro tepelné elektrárny, průmyslové podniky, pro zajištění minimálního průtoku v toku v profilu Karlovy Vary a Kadaň, zajištění minimálního průtoku v profilu limnigrafu Cheb, částečná ochrana území pod hrází před povodněmi a likvidace následků havarijního zhoršení jakosti vody v toku Ohře (POH, 2019). Velký význam zde pak sehrává výskyt minerálních pramenů.

S výskytem minerálních pramenů se však pojí i to, kde se vzaly. K formování mnoha minerálních pramenů významně přispěla vulkanická aktivita (Migón & Pijet-Migon, 2024). Podzemní průniky magmatu zahřívaly a mineralizovaly podzemní vody, což vedlo k vytvoření bohatých minerálních pramenů, jež jsou dnes základem proslulých lázeňských měst jako Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně. Vulkanismus zanechal v krajině řadu charakteristických geologických formací, jako jsou lávové proudy, vulkanické tufy a jiné magmatické skály, které dnes tvoří významný prvek krajiny (Ulrych et al, 2000). Sopky, rozložené po celém území kraje, jak znázorňuje obr 2, nejsou však již činné a jsou zastávkou nejednoho turistu

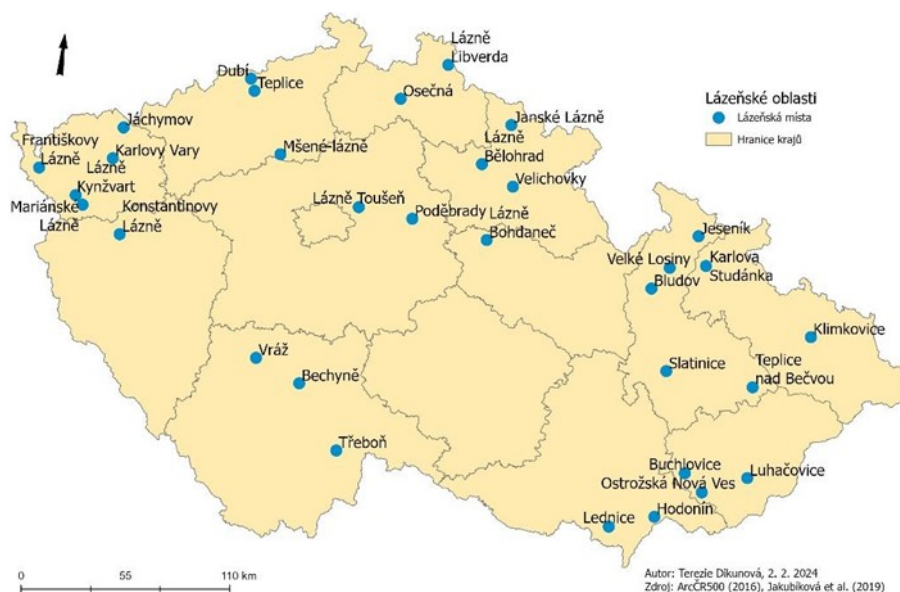
Obrázek 2: Výskyt pozůstatků sopečné činnosti na území Karlovarského kraje

Klima kraje lze charakterizovat jako mírné a je pro něho typické střídání čtyř ročních období. Podnebí severní části kraje je zde částečně ovlivněno i díky výskytu horských pásem, které se vyznačují nízkými průměrnými teplotami a vyššími srážkami. Léta bývají mírná, avšak teploty mohou být proměnlivé s občasnými výkyvy teplot. Pro zimní měsíce jsou typické chladnější teploty, jež přispívají k udržování sněhové pokrývky zejména pak v horských oblastech (ČSÚ, 2022).

Karlovarský kraj je již tradičně spojován především s lázeňskou péčí. Zdejší lázeňská místa a lázeňská zařízení patří mezi světovou špičku v oblasti lázeňské léčebně rehabilitační péče. Kromě toho nabízí velké množství přírodních, historických a kulturních atraktivit. I přes nepříznivé vlivy vnějšího prostředí (např. následky ekonomické krize v některých zdrojových zemích, změna v zákonech v souvislosti s úhradovou vyhláškou, výkyvy trhu atd.) se kraj těší trvalé návštěvnosti.

Obrázek 3: Lázeňská místa v Česku

Lázeňství na území Karlovarského kraje je celosvětově proslulé a nalezneme zde hned 5 lázeňských měst – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovo Lázně, Jáchymov a Lázně Kynžvart (viz obr. 1). Tři z těchto měst se taktéž mohou pyšnit tím, že spadají do tzv. Západočeského lázeňského trojúhelníku, což je turistická oblast v oblasti západních Čech, blízko hranic s Německem (Boleloucka & Wright, 2020). Je tvořen třemi nejvýznamnějšími lázeňskými městy – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovo Lázně a společně jsou zapsáni na Seznamu světového dědictví UNESCO. Dalším úspěchem zapsání UNESCO památky mezi Slavná lázeňská města Evropy, což jsou nadnárodní památkou světového dědictví UNESCO, kterého součástí 11 lázeňských měst, ze 7 evropských měst a 3 jsou česká. Jedná se o Mariánské Lázně, Karlovy Vary a Františkovo Lázně. Spolu s našimi lázeňskými městy se v červenci 2021 bylo na Seznam světového dědictví UNESCO i Baden, Bath, Německu Bad Ems, Bad Kissingen, Baden-Baden, Spa, i Montecatini Terme a francouzské Vichy (Vaníček & Hilšerová, 2020).

3.1 Karlovy Vary

Karlovy Vary jsou největším lázeňským městem na území Česka. Vysoká koncentrace přírodních termálních pramenů, hluboké, malebné údolí říčky Teplé, strmá údolí skalnatých výstupků a zalesněné kopce z nich dělá město s velkým přírodním bohatstvím a neotřelými vyhlídkovými příležitostmi (Karlovy Vary, n.d.). Město se vyznačuje noblesními vilovými čtvrtěmi na svazích údolí a ve vzdálených předměstích. V

Karlových Varech je množství hromadných ubytovacích zařízení formou hotelů či penzionů. Z hlediska historického byly Karlovy Vary vždy kosmopolitní, stylové město s neopakovatelnou atmosférou a častou destinací evropských hlav států, šlechticů, politiků, slavných spisovatelů, skladatelů a vědců.

Lázeňství však není jediným specifikem Karlovy Varů. Nelze opomenout ani minerální vodu Mattoni v obci Kyselka, blízko Karlovy Varů. Historie této minerální vody sahá až k roku 1522, odkud pochází první historická zmínka (Mattoni, n.d.). Avšak historie značky jako takové má počátek až v roce 1864, kdy Heinrich Mattoni převzal stáčírnu minerální vody v obci Kyselka. Mattoni je bohatá na mnoho minerálů jako jsou sodík, magnesium a draslík. Jemnou perlivostí ji obohatí mladý oxid uhličitý z Doupovských hor. Nedílnou součástí příměsí jsou minerály Karlovarského žulového masivu.

Na rozmanitosti Karlovy Varů se jednoznačně podílí i známý český bylinný likér Becherovka, který je na seznamu míst nejednoho gastro turisty. Gastroturismus lze označit jako prozkoumávání kulinářské kultury a tradic určitého místa nebo regionu prostřednictvím jídla a nápojů (Spilková & Fialová, 2012). Becherovka však není populární pouze v Česku, v současné době se vyváží do téměř 40 zemí, kdy mezi největší exportní trhy patří sousední Německo a Slovensko, Ukrajina a Rusko. Kromě těchto zemí, exportuje Becherovka do Japonska, Brazílie či Austrálie (Becherovka, n.d.).

3.2 Františkovy Lázně

Františkovy Lázně lze označit za jedny z nejkrásnějších měst, o čemž svědčí jeho historická část a architektura. Rovněž jsou oceněné jako Nejkrásnější historické město roku 2005 a současně jsou patří do uskupení 11 výjimečných lázeňských měst (Great spas of Europe) a součástí tzv. Lázeňského trojúhelníku. Františkovy Lázně jsou známé především díky svým přírodním léčivým zdrojům, které zahrnují uhličitou vodu, peloid a přírodní plyn CO₂, kde jsou zdroje využívají pro širokou škálu léčebných procedur, včetně koupelí, inhalací, pitných kúr a balneoterapie. Léčba je zaměřena zejména na onemocnění srdce a cév, gynekologické problémy, onemocnění pohybového aparátu a kožní onemocnění (Jakubíková et al., 2019). Obec je rovněž pro svou architekturu, kterou doplňuje zeleň v podobě parků a jsou destinací cestovatele pro poklidnou dovolenou a relaxaci.

3.3 Mariánské Lázně

Díky rozmanitosti zdejších léčivých pramenů, jsou Mariánské Lázně vhodné k léčení velkého spektra onemocnění. Na území se nachází 16 různých pramenů, kdy přírodním léčivým zdrojem je uhličitá voda, peloid a klima. Nejčastěji sem pacienti přijíždějí léčit onemocnění spojená s močovým a dýchacím ústrojím a onkologická onemocnění.

Významnou událostí pro Mariánské Lázně bylo získání titulu klimatických lázní v roce 2023 (Mariánské Lázně, n.d.). Lázně tak mohou nabízet léčbu za pomoci všech přítomných přírodních zdrojů – přírodní minerální vody, rašelina, zřídelní plyn, a hlavně zdejší klima. Pro získání tohoto titulu je zapotřebí, aby byly pravidelně měřeny emise a škodlivé látky v místním ovzduší, které má na starosti Český hydrometeorologický ústav (Mariánské Lázně, n.d.). Léčba zde probíhá za pomoci klimaterapie, kdy se během terapie trénuje a posiluje organismus. Součástí je této léčby je pobyt na čerstvém vzduchu a postupné zatěžování těla, přičemž pobyt v klimatických lázních je často doplněn o inhalaci Lesního pramene a pitnou léčbu za užití Rudolfova pramene.

3.4 Jáchymov

Historie jáchymovských lázní se traduje již do druhé poloviny 18. století, kdy horníci ve svornoském dole našli silný pramen vody. O lázeňství v Jáchymově hovoříme od roku 1906, kdy začínaly jako privátní lázně (Léčebné lázně, n.d.). Roku 1911 došlo k otevření první lázeňské budovy, do které byla z dolu přivedena radonová voda několikakilometrovým potrubím. Dalším zásadním krokem pro místní turismus bylo rozhodnutí postavit lázeňský hotel Radius Kurhaus, dnes známý pod jménem Radius Palace, který byl otevřen hned o rok později a patřil k těm lepším, co na počátku 20. století Evropa nabízela, a proto se v něm léčily především významnější osobnosti.

Lázeňské město Jáchymov lokalizované v západočeských Krušných Horách jsou jedny z nejpopulárnějších radonových lázní na území Česka. K léčbě pacientů je využíván chemický prvek, který vyvěrá v krušnohorských hlubinách a rozpouští se v místních podzemních pramenech. Radonem obohacenou vodu čerpají lázně z dolu Svornost (Léčebné lázně, n.d.). Při radonové lázni je tělesný povrch vystaven energické sprše radonových alfa částic, kdy je spuštěn řetězec fyziologických reakcí, jenž napomáhají k regeneraci buněk, potlačují zánětlivé účinky a urychlují hojení ran. Vzhledem k šetrnosti radonové léčby, jsou procedury vhodné i pro pacienty vyššího věku. Místní

balneoprovozy – místnosti, ve kterých probíhají radonové koupele, jsou vybaveny odsávací vzduchotechnikou a jsou pod kontrolou Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, který každoročně provádí kontroly, kdy bylo v rámci pravidelného měření vzduchu zjištěno, že pro člověka je zákonem stanoven roční limit 1,0 m/s radonu ve vzduchu, a tak může člověk navštívit až 800 koupelí ročně, aby dosáhl maximálního limitu radonu v těchto prostorách (Léčebné lázně, n.d.). Lze tedy říci, že co se týče prostorů, jsou zcela přizpůsobené na radonové procedury a ve vzduchu se tedy vyskytuje přiměřené množství radonu a není tedy životu nebezpečný.

3.5 Kynžvart

Pátými lázněmi na území Karlovarského kraje jsou Lázně Kynžvart. První historicky dochovaná zmínka léčebných minerálních pramenů Lázní Kynžvart je stará více než 550 let. Zřízení lázní je spojené s rodem Matternichů, který tehdy vlastnil zámek Kynžvart. Ačkoliv první záznamy výskytu minerálních pramenů datují do 15. století, pro léčebné účely byly využity až v polovině 19. století, kdy roku 1856 osobní lékař Clemense Matternicha, profesor Friedrich Jäger, přišel s nápadem zkoumat fyzikální minerální pramenů. Tyto výzkumy vedly ke zbudování lázeňských budov. Na rozvoji lázeňství se v roce 1872 podílelo i napojení železnice z Kynžvartu ve směru Vídeň-Cheb. Až roku 1908 dostala obec označení Lázně Kynžvart. Rozvoj místního lázeňského turismu rapidně zasáhla druhá světová válka, kdy se z místních hotelů, kdy primárními návštěvníky byly podnikatelé a politické osobnosti, lazaret pro raněné německé vojáky. Milníkem se stal rok 1950, kdy se namísto dospělých osob v lázních začaly léčit především děti a do teď se Lázně Kynžvart specializují na dětské pacienty (Léčebné lázně Lázně Kynžvart). Zejména pak na dětské pacienty s respiračními onemocněními, kožními problémy a onemocněním pohybového aparátu. V lázních jsou využívány moderní léčebné metody, kdy je nabízeno široké spektrum rehabilitačních a terapeutických služeb. Důležité je i zmínit, že s účinností od 1. 1. 1992 došlo k osamostatnění dětské léčebny a vznikla nová příspěvková organizace Dětská lázeňská léčebna Lázně Kynžvart, kdy je zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví ČR. Roku 2013 prošla léčebna další změnou, kdy došlo k rozšíření o léčbu dospělých pacientů a organizace dostala nový název Léčebné lázně Lázně Kynžvart.

3.6 Management cestovního ruchu v Karlovarském kraji

Pro rozvoj destinace je rovněž podstatný management. O ten se stará hned několik agentur. Jednou z nich, která propaguje kraj jak v Česku, tak v zahraničí je příspěvková organizace CzechTourism zřizovaná Ministerstvem pro místní rozvoj, kdy základním cílem je propagace Česka jako destinace cestovního ruchu jak v zahraničí, tak u nás (CzechTourism, 2024). Jednou z hlavních aktivit organizace je provádění rozsáhlých marketingových a reklamních kampaní na domácím i příjezdový cestovní ruch. To především zahrnuje účast na turistických veletrzích, spolupráci s médii a cestovními kanceláři, vytváření reklamních materiálů a správu webových stránek s turistickými informacemi. Jejich další činností je pak CzechTourism spolupracuje v rámci svého portfolia marketingových nástrojů s významnými mezinárodními i regionálními kulturními, sportovními a společenskými akcemi, které mají významný mediální a marketingový potenciál pro prezentaci Česka jakožto destinace cestovního ruchu. Co se týče zahraniční reprezentace regionu, zastupuje agentura regiony nejen v příhraničních státech, ale i na vzdálenějším trhu jako je Čína, Japonsko nebo USA (CzechTourism, 2024).

Destinační agenturou, která propaguje kraj je pak agentura Živý kraj, jež byla založena roku 2016 na dobu neurčitou (Živý kraj, 2024). Její hlavní rolí je koordinace mezi veřejným a soukromým sektorem, podpora lokálních podniků, organizaci kulturních a společenských akcí, zachování kulturního dědictví a přírodních zdrojů, jakož i propagaci regionu jako atraktivní turistické destinace. Hlavní činností destinační agentury je zajišťování marketingu Karlovarského kraje v oblasti cestovního ruchu. Podílí se na tvorbě propagačních materiálů a organizuje různé veletrhy, workshopy a fam a press tripy (Živý kraj, 2024).

4 Současný stav cestovního ruchu v Karlovarském kraji

Karlovarský kraj z hlediska cestovního ruchu disponuje poměrně silným potenciálem. Kraj má pro cestovní ruch kvalitní předpoklady, a to především v podobě tradici lázeňství, založenou před staletími za využití výjimečných léčivých přírodních zdrojů. Tyto předpoklady doplňují historické a kulturní památky, které formují podmínky pro kulturní, společenské a sportovní vyžití. Kraj také nabízí široké spektrum možností ubytování v hromadných ubytovacích zařízeních v lázeňských centrech i mimo ně, kdy je na výběr od hotelů, které nabízejí určitý standard a komfort až po dobrodružnější typy ubytování v podobě kempů. Z Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji (2018) vyplývá, že i přes rozmanitost předpokladů kraje, není jeho potenciál rozložen rovnoměrně.

Pro porovnání Karlovarského kraje se zbylými kraji Česka, byly použity ukazatele návštěvnosti HUZ – počet přenocovaných a počet hostů. Sledovaná období jsou v tomto případě roky 2019-2022, kdy se jedná o roky před, během a po celosvětové pandemii COVID-19, která značně zasáhla i cestovní ruch. Z tab 3 nám vyplývá, že v roce 2019 se Karlovarský kraj společně s Hlavním městem Prahou řadí na první dvě příčky v Česku v počtu přenocování. Z celého sledovaného období můžeme říci, že si dobrou pozici v počtu přenocování a počtu hostů udržuje po celou dobu. U všech krajů pak vlivem pandemie COVID-19, kdy bylo cestování a s tím i spojená možnost využívat HUZ omezena, zaznamenala značný pokles. Židlický (2024) uvádí, že Karlovarský kraj se z následků pandemie COVID-19 dokázala zcela vzpamatovat až v roce 2023.

Tabulka 3: Počet hostů a přenocování v HUZ v krajích Česka v období 2019-2022

Kraj		2019	2020	2021	2022
Hlavní město Praha	<i>přenocování</i>	18 479 653	4 903 295	5 257 254	13 398 104
	<i>hosté</i>	8 044 324	2 182 443	2 354 720	5 984 803
Jihočeský	<i>přenocování</i>	4 475 809	3 390 178	3 363 836	4 222 347
	<i>hosté</i>	1 788 911	1 120 104	1 119 451	1 464 864
Jihomoravský	<i>přenocování</i>	4 228 086	2 712 037	3 067 220	4 042 898
	<i>hosté</i>	2 137 259	1 170 773	1 331 887	1 990 371
Karlovarský	<i>přenocování</i>	5 400 134	2 908 531	2 832 146	4 354 260
	<i>hosté</i>	1 190 296	677 441	710 460	1 157 945
Vysočina	<i>přenocování</i>	171 413	68 467	82 535	151 682
	<i>hosté</i>	605 326	397 509	450 699	642 986
Královéhradecký	<i>přenocování</i>	4 476 372	3 418 543	3 001 614	4 581 929
	<i>hosté</i>	1 412 307	995 036	939 280	1 468 600
Liberecký	<i>přenocování</i>	3 169 859	2 510 460	2 201 657	3 358 522
	<i>hosté</i>	1 048 865	774 683	722 461	1 113 981
Moravskoslezský	<i>přenocování</i>	2 846 835	1 853 005	1 922 160	2 724 248
	<i>hosté</i>	1 015 746	612 681	645 902	993 138
Olomoucký	<i>přenocování</i>	2 312 929	1 610 894	1 652 105	2 29 497
	<i>hosté</i>	761 615	472 051	469 007	722 842
Pardubický	<i>přenocování</i>	1 334 239	953 842	995 403	1 355 950
	<i>hosté</i>	480 520	322 270	351 261	503 879
Plzeňský	<i>přenocování</i>	2 131 824	1 498 856	1 534 671	2 149 493
	<i>hosté</i>	871 893	533 620	554 582	840 789
Středočeský	<i>přenocování</i>	2 699 378	1 822 817	2 028 714	2 781 158
	<i>hosté</i>	1 172 951	693 980	781 785	1 157 837
Ústecký	<i>přenocování</i>	1 743 626	1 098 298	1 128 510	1 525 125
	<i>hosté</i>	659 902	383 341	396 878	580 023
Zlínský	<i>přenocování</i>	2 272 163	1 608 879	1 735 017	2 263 338
	<i>hosté</i>	808 451	500 512	555 228	802 061

Zdroj: ČSÚ (2024)

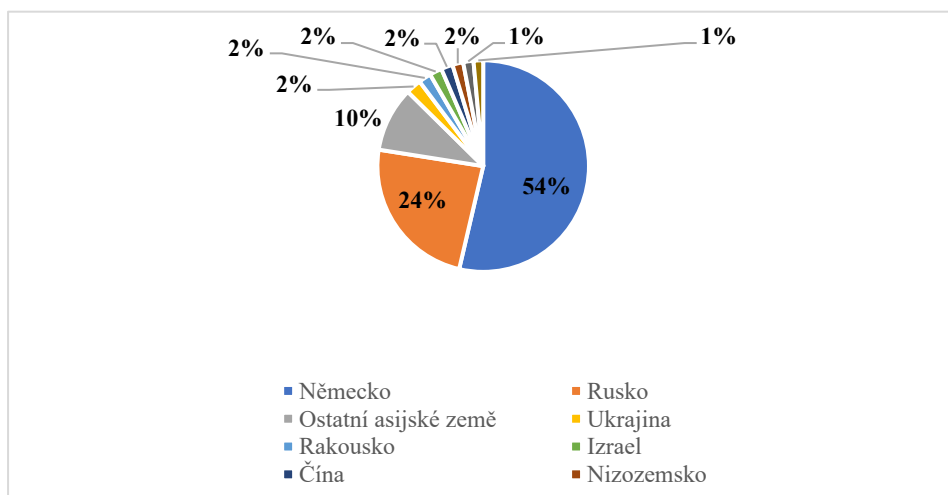
Tab 4 nám znázorňuje bližší pohled na ukazatele HUZ v Karlovarském kraji v období 201-2022. Dle statistiky můžeme říci, že jak počet hostů, tak počet přenocování roste až do roku 2019, poté následuje výrazný pokles, což měla za následek již zmíněná pandemie COVID-19. Zajímavý je i poměr rezidentů a nerezidentů, kdy po dobu celého sledovaného období tvoří větší část hostů nerezidenti.

Tabulka 4: Počet hostů a přenocování v HUZ Karlovarského kraje v období 2012-2022

	Hosté celkem	v tom		Přenocování celkem	Průměrný počet přenocování (noci)
		rezidenti	nerezidenti		
2012	5 726 454	806 997	4 919 457	14 443 143	2,5
2013	5 899 630	851 674	5 047 956	14 654 282	2,5
2014	6 096 015	780 961	5 315 054	14 750 287	2,4
2015	6 605 776	890 941	5 714 835	15 917 265	2,4
2016	7 127 558	1 016 796	6 110 762	16 796 384	2,4
2017	7 652 761	1 090 243	6 562 518	18 055 838	2,4
2018	7 892 184	1 221 478	6 670 706	18 249 084	2,3
2019	8 044 324	1 240 583	6 803 741	18 479 653	2,3
2020	2 182 443	728 913	1 453 530	4 903 295	2,2
2021	2 354 720	943 464	1 411 256	5 257 254	2,2
2022	5 984 803	1 493 192	4 491 611	13 398 104	2,2

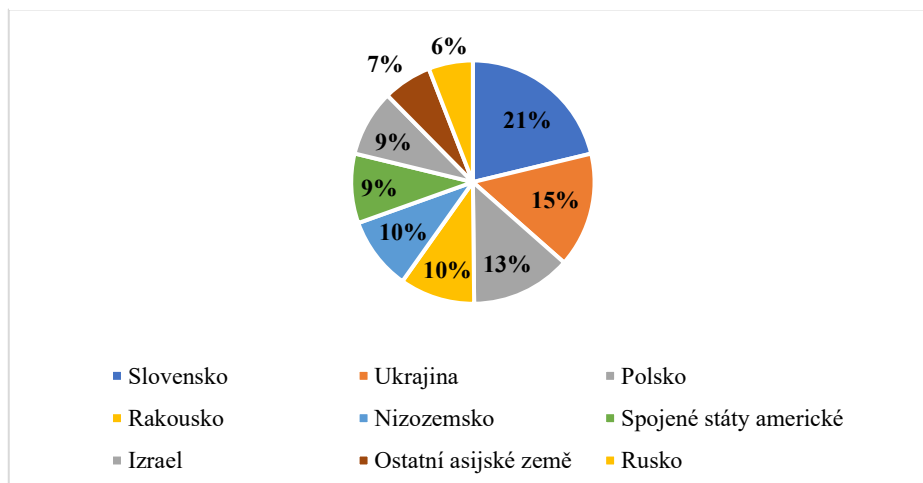
Zdroj: ČSÚ (2024)

Obrázek 4: Podíl nerezidentů dle zemí v roce 2012

Zdroj: ČSÚ (2024)

Obrázek 5: Podíl nerezidentů dle zemí v roce 2022

Zdroj: ČSÚ (2024)

Změnou prošla i struktura turistů ze zahraničí neboli cizinců, kteří se rozhodli vycestovat do Karlovarského kraje. Jak v roce 2012, tak v roce 2022 tvořili největší část turistů Němci, kdy zde hraje důležitou roli, že Německo sousedí s Karlovarským krajem. V roce 2012 se na druhou příčku řadili Rusové, avšak v roce 2022 tvořili pouze 1,12 %, kdy důvodem byla ruská invaze na Ukrajinu v únoru 2022. Obr 4 nám ukazuje, velkou část návštěvníků ze zahraničí tvořili ostatní asijské země a ukrajinští turisté. Naopak, jak naznačuje obr 5, v roce 2022 zavítalo do Karlovarského kraje po Němcích Slováci, Ukrajinci a Poláci.

Důležitými ukazateli jsou pak i počty hostů a přenocování v lázeňských zařízeních. V tabulce 4 jsou zaneseny data těchto ukazatelů v porovnání mezi kraji Česka. Z analýzy byly vyřazeny kraje Vysočina a Hlavní město Praha, vzhledem k tomu, že se na jejich území nenachází žádná lázeňská zařízení. Pro Pardubický, Jihomoravský a Plzeňský kraj pak byla data důvěrná a jsou v tabulce označena jako i.d.. Ve všech krajích, kromě Karlovarského, převládají v počtu hostů rezidenti. Nejvíce lázeňských hostů pak zavítalo v roce 2022 právě do Karlovarského kraje, kdy tvořili přes 60 % všech hostů.

Tabulka 5: Počet hostů a přenocování v lázeňských zařízeních v krajích Česka v roce 2022

Území	Hosté celkem	v tom		Přenocování celkem	v tom	
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti
Česká republika	842 020	548 530	293 490	5 916 665	4 477 856	1 438 809
Středočeský kraj	26 757	24 775	1 982	195 178	187 315	7 863
Jihočeský kraj	34 172	33 917	255	434 069	431 921	2 148
Plzeňský kraj	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
Karlovarský kraj	545 594	263 003	282 591	2 576 100	1 232 044	1 344 056
Ústecký kraj	20 862	19 232	1 630	226 881	200 242	26 639
Liberecký kraj	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
Královéhradecký kraj	40 504	39 362	1 142	406 214	395 967	10 247
Pardubický kraj	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
Jihomoravský kraj	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
Olomoucký kraj	47 639	47 033	606	633 732	631 249	2 483
Zlínský kraj	52 017	48 970	3 047	462 456	450 809	11 647
Moravskoslezský kraj	28 873	27 926	947	476 943	448 624	28 319

Zdroj: ČSÚ (2024)

4.1 Předpoklady cestovního ruchu v Karlovarském kraji

4.1.1 Lokalizační předpoklady

Jedním ze základních ukazatelů vhodnosti krajiny pro cestovní ruch je reliéf. Geomorfologicky náleží Karlovarský kraj ke Krušnohorské soustavě, jež je vyšší geomorfologickou jednotkou v severozápadních Čechách (ČSÚ, 2022). Jak již bylo naznačeno v kapitole 3, dělí se území kraje na dalších 6 geomorfologických oblastí – Krušné Hory, Smrčiny, Chebská pánev, Sokolovská pánev, Doupovské Hory a Karlovarská vrchovina. V okrese Karlovy Vary se pak nachází nejvyšší bod kraje Klínovec (1 244 m n. m.) a taktéž i nejnižší bod, který se nachází na řece Ohři (320 m n. m.) (ČSÚ, 2022). Krušné Hory tvoří souvislé horské pásmo táhnoucí se v délce přes 130 km a zároveň tvoří přirozenou hranici mezi Českem a Německem. Krušné Hory přinášejí dobré podmínky pro milovníky zimních i letních aktivit. V zimě nabízejí vhodné podmínky pro zimní sporty, v létě pak pro rekreaci, horskou turistiku nebo cyklovýlety.

Dle Atlasu krajiny České republiky (2000) spadá většina území Karlovarského kraje do chladné klimatické oblasti. Pro západní část kraje je charakteristická teplá klimatická oblast. Okolí Chebska považováno za velmi chladnou oblast bohatou na srážky. V kraji průměrně spadne okolo 650 mm srážek ročně a průměrná roční teplota se pohybuje kolem 8 °C (Atlas krajiny České republiky, 2000). Nejteplejším měsícem v roce je červenec, naopak nejchladnějším je leden. Důležitým prvkem, především pro zimní období je sněhová pokrývka, jež vytváří vhodné podmínky pro zimní sporty, jakožto lyžování, snowboarding a běžkování. V posledních letech se Česko potýká s problematikou sucha. Tento problém se odráží především v oblasti vodáckého turismu, kdy v letních měsících dochází k vysychání řek, což netvoří vhodné podmínky pro tuto formu cestovního ruchu. Vodstvo Karlovarského kraje tvořené pestrým množstvím potoků, řek a pramenů tvoří základ nejen pro lázeňství, ale i pro rekreační aktivity. Ohře tvoří velký potenciál pro vodácký turismus. Na větších i menších tocích jsou postaveny vodní nádrže, jež jsou využívány především za účelem rekreace a odpočinku (POH, 2019). Karlovarský kraj je proslulý i četným výskytem léčivých minerálních pramenů, na nichž vznikla památka UNESCO Západočeský lázeňský trojúhelník.

Na území Karlovarského kraje se rozkládá pouze jedno velkoplošné chráněné území, kterým je Slavkovský les (viz obr 2). Oproti tomu maloplošných území se v kraji vyskytuje o něco více, a to 71 (viz tab 5). Zvláště chráněná území se dělí na národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. Na území CHKO Slavkovský les je celkem vyhlášeno 35 maloplošných zvláště chráněných oblastí, kdy dvě spadají do kategorie národní přírodní rezervace, 3 jsou z kategorie národních přírodních památek, dále je zde vyhlášeno 12 přírodních rezervací a 18 přírodních památek (Slavkovský les, 2024). Největším maloplošným zvláště chráněným územím je národní přírodní rezervace Kladské rašeliny, jehož plocha zaujímá více než 300 ha (Karlovarský kraj, 2016). Za zmínku stojí i Natura 2000, jež tvoří soustavu chráněných území evropského významu (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2024). Ty se kategorizují na ptačí oblasti a evropsky významné lokality, které se na území Karlovarského kraje vyskytují nejvíce v severní části kraje. Obě tyto oblasti se pak mohou vzájemně překrývat.

Tabulka 6: Zvláště chráněná území Karlovarského kraje

Území	Počet	Rozloha (km ²)
Chráněná krajinná oblast	1	611
Národní přírodní památka	7	1,7
Národní přírodní rezervace	6	15,8
Přírodní památka	27	7,8
Přírodní rezervace	30	8,6
Maloplošná chráněná území celkem	71	33,9

Zdroj: Karlovarský kraj (2016), vlastní zpracování

Díky své bohaté dlouholeté a rozmanité historii, má na svém území Karlovarský kraj hojný počet jak kulturně-historických, tak i technických památek. Mezi tyto památky řadíme hrady, zámky, kláštery, chrámy, nebo kostely. Tourdata (2024) informuje, že mezi nejnavštěvovanějšími památkami byly v roce 2023 hrad Loket, společně se zámkem Bečov nad Teplou. Jak znázorňuje obr 6, patří mezi nejvíce navštěvované kulturně historické památky Zámek Kynžvart, Chebský hrad, Neuberg, Andělská Hora nebo zámek Valeč. Kraj disponuje i tzv. církevními památkami, jako příklad lze uvést Poutní kostel Chlum sv. Máří, Klášter Teplá, nebo klášterní areál v Ostrově Posvátný okrsek (NPÚ, 2024).

Obrázek 6:Památky Karlovarského kraje

Tabulka 7:Národní kulturní památky Karlovarského kraje

Památky	Obec
Zámek Kynžvart	Lázně Kynžvart
Kynžvartská daguerrotypie	Lázně Kynžvart
Hrad a zámek Bečov nad Teplou	Bečov nad Teplou
Důl Jerolým	Čistá
Klášter Teplá	Teplá
Rudá věž smrti	Ostrov
Císařské lázně	Karlovy Vary
Kostel sv. Máří Magdalény	Karlovy Vary
Hlavní kolonáda v Mariánských Lázních	Mariánské Lázně
Královská mincovna	Jáchymov
Důl Mauritius	Abertamy
Dlouhá stoka	Lázně Kynžvart
Blatenský vodní příkop	Boží Dar
Chebská falc	Cheb

Zdroj: NPÚ (2024b)

Nedílnou součástí kulturního bohatství jsou i technické památky, které jsou tvořeny pozůstatky jak výrobních objektů, tak i technologických zařízení (NPÚ, 2024a). Mezi technické památky Karlovarského kraje patří Zpívající fontána v Mariánských Lázních, Dlouhá stoka, Blatenský příkop nebo důl Mauritius (NPÚ, 2024a). Turisticky atraktivními objekty jsou bezpodmínečně i rozhledny, kdy mezi nejznámější zástupce v regionu patří Goethova a Diana vyhlídka v Karlových Varech, Háj u Aše, Plešivec u Abertam, Krásenská rozhledna, kterou doprovází spirálové schodiště.

Dalšími kulturně-historickými památkami v Česku jsou i tzv. památkové rezervace, které se dále dělí na vesnické, městské, archeologické a ostatní památkové rezervace. Městské památkové rezervace jsou pak tvořeny historickými jádry měst (Vystoupil, 2006). V Karlovarském kraji byly vyhlášeny celkem 3 městské památkové rezervace a 11 městských památkových zón (viz obr 7). Avšak během let došlo ke zrušení dvou městských památkových rezervací, a to Františkových Lázní a Horního Slavkova. Aktuálně tedy kraj disponuje pouze jednou městskou památkovou rezervací, a to v Chebu.

Obrázek 7: Městské památkové zóny a rezervace

V Karlovarském kraji se dále nachází pouze 2 vesnické památkové rezervace, kdy se jedná o Doubravu a Nový Drahov. Co se týče vesnických památkových zón, těch je v kraji celkem 8 – Dolní Lažany, Salajna, Beranov, Popovice, Kojšovice, Kosmová, Dolní Rychnov a Královské Poříčí (viz obr 8).

Opomenout nelze ani přírodní památkové zóny, kterých je na území Karlovarského kraje celkem 5 – Valečsko, Kladská, Bečovsko, Hornická kulturní krajina Abertamy – Horní

Blatná – Boží Dar a v neposlední řadě je součástí těchto zón i Hornická kulturní krajina Jáchymov (NPÚ, 2024b). Kraj má tu výhodu, že disponuje rovněž i památkou UNESCO, která nese název Lázeňský trojúhelník a je složen z měst Karlovy Vary, Františkovy Lázně a Mariánské Lázně.

Obrázek 8: Vesnické památkové zóny a rezervace

S kulturními památkami se taktéž pojí i jejich návštěvnost. O zaznamenávání těchto dat se stará Statistika kultury NIPOS MK. Návštěvnost hradů, zámků či jiných kulturních památek je součástí cestovního ruchu a může hrát roli v motivaci daného návštěvníka památku navštívit. Dle statistiky NIPOS (2024) se nacházelo v Česku k roku 2022 338 památek, zpřístupněných za vstupné, které celkem navštívilo 11 878 000 návštěvníků. Pokud bychom si to například srovnali s rokem 2020, kdy započala celosvětová pandemie a cestování bylo výrazně omezeno, navštívilo v tomto roce 332 památek přes 7 456 000 návštěvníků (NIPOS, 2024).

Součástí kulturních předpokladů jsou i tzv. kulturní zařízení, mezi které řadíme divadla, galerie, muzea nebo památníky. Na území Karlovarského kraje se k roku 2022 nacházelo 12 galerií a muzeí, což je nejméně v rámci srovnání s ostatními kraji Česka (NIPOS, 2024). V rámci těchto galerií a muzeí bylo uspořádáno v roce 2022 celkem 79 výstav, které navštívilo 308 664 návštěvníků. V rámci muzeí dle návštěvnosti se umístilo pouze jedno muzeum v rámci Karlovarského kraje a to na 41. místě. Jednalo se o Návštěvnické centrum Becherovka, situované v Karlových Varech, které v roce 2022 navštívilo 49 659 návštěvníků (NIPOS, 2024). V rámci galerií se pak na 12. místě umístila Galerie umění Karlovy Vary a na 13. místě Galerie výtvarného umění v Chebu, kdy obě tyto zařízení navštívilo více než 22 000 osob v roce 2022 (NIPOS, 2024).

4.1.2 Realizační předpoklady

Realizační předpoklady mají dominantní postavení v konečné fázi uskutečňování cestovního ruchu. Díky nim je účastníkům umožněno realizovat cestovní ruch ve vybrané destinaci.

Poloha kraje vůči zahraničním zemím je velmi výhodná, avšak výhody sousedství s Německem nejsou zcela využity, kdy i přes poměrně hustou silniční síť, přičemž hlavním omezujícím faktorem je zejména nekvalitní dopravní infrastruktura. Silnice I/6 je považována za hlavní silniční dopravní trasu. Tato silniční komunikace vede po trase Německo – Pomezí nad Ohří – Cheb – Karlovy Vary – Praha (Ředitelství silnic a dálnic, 2024). Nedostavěná dálnice D6 ve směru na Prahu z Karlových varů stále není kompletně vybudována, avšak předpokládá se, že bude kompletně dostavěna v rozmezí let 2025 až 2030. V úseku Cheb – Karlovy Vary je napojena komunikace, která spojuje hlavní centra osídlení kraje s Plzní. (Ředitelství silnic a dálnic, 2024) Dalšími významnými silnicemi jsou silnice I/13, která vede ze směru z Karlových Varů na Polsko, silnice I/20 ve směru Karlovy Vary – Plzeň – České Budějovice, silnice I/21 směrem z Německa – Cheb – Mariánské Lázně a napojuje se na dálnici D5, silnice I/25 vede z Karlových Varů na Německo a silnice I/64 ze směru Cheb – Aš – Německo (Ředitelství silnic a dálnic, 2024).

Karlovarský kraj disponuje poměrně hustou sítí železnic. Hlavními železničními tratěmi jsou elektrifikované tratě č. 179/170 (SRN/Bayreuth – Cheb – Mariánské Lázně – Plzeň – Praha) a 140 (Cheb – Sokolov – Karlovy Vary – Chomutov, která jako trať č. 130 pokračuje do Ústí nad Labem a odtud dále do Prahy případně na sever do SRN/Drážďany) (Karlovarský kraj, 2022). Ne příliš významnou tratí je trať č. 149 (Karlovy Vary – Mariánské Lázně), č. 145 (Sokolov – Kraslice – SRN/Klingenthal), 142 (Karlovy Vary – Nejdek – SRN/Johanngeorgenstadt) nebo č. 148/147 (Cheb – Františkovy Lázně – Vojtanov – SRN/Bad Brambach) (Karlovarský kraj, 2024). Za zmínku stojí i tzv. III. Železniční koridor, který vede z Německa přes Cheb, Mariánské Lázně do Plzně, kde pak pokračuje směrem Pardubice, Olomouc a Ostrava.

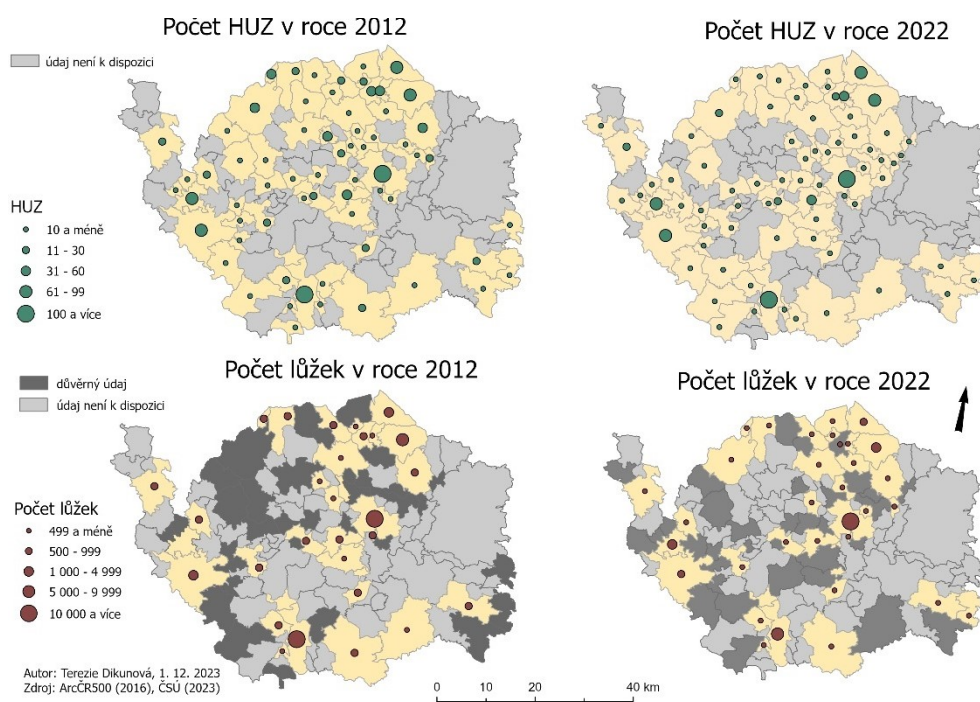
Kraj má tu výhodu, že se na jeho území nachází i jedno mezinárodní letiště. To je situované přibližně 4,5 km jihovýchodně od Karlových Varů. Roku 2023 odbavilo letiště Karlovy Vary téměř 11 000 cestujících. První pravidelná linka bude k dispozici od 24. 5. 2024 do Tel Avivu v Izraeli, kdy se let bude konat každý čtvrtek (Airport Karlovy Vary, 2024). Charterové lety se pak konají například do destinací Rhodos, Antalya, Varna,

Heraklion, Burgas a Monastir (Airport Karlovy Vary, 2024). Právě letecká doprava má zde značný potenciál pro rozvoj kraje, neboť s sebou přináší spojení i mimo území Česka. V rámci rekreačních účelů lze brát v potaz i vnitrostátní letiště v Toužimi, Chebu a Mariánských Lázní, které se používá především k soukromým účelům.

4.1.3 Hodnocení kvality ubytování za pomoci Bookingu

Nedílnou součástí této práce tvoří v rámci realizačních předpokladů ubytovací zařízení. Nabídka ubytování dle serveru Booking (2024) tvoří v Karlovarském kraji hotelová zařízení, apartmány, penziony, hostely, kempy a chatové osady a dohromady zde nalezneme až 446 možností ubytování. Pro účely bakalářské práce byly vyselektovány hotely, apartmány, penziony a chaty z různých obcí v kraji, kdy dohromady došlo ke zhodnocení 94 ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji.

Obrázek 9: Počet HUZ a lůžek v letech 2012 a 2022

Tabulka 8: Hodnocení kvality ubytovacích zařízení v Karlových Varech

Typ ubytování	Název	Průměrná cena za noc	Lokalita	Poskytované služby	Klady; zápory	Spokojenost hostů	Dojem z fotografií
hotel	Dvorak Spa & Wellness	3 034	9	8	Strava, lokalita; malé wellness, drahé parkování	8	7
hotel	Bristol Georgy House	2 703	9	9	wellness, vybava pokojů; cena, parkoviště	8	8
hotel	Bristol Palace Vary	2 830	9	9	čisto, okolí; starší vybavení, horší domluva	8	7
hotel	Spa Resort Sanssouci	2 505	7	9	parkování v garáži, personál; špinavý bazén, strava pouze v rámci polopenze	8	8
hotel	Olympia Wellness Hotel	3 790	9	8	lokalita, wellness; pouze polopenze, nepohodlné polštáře	8	8
hotel	Hotel Romance	2 685	10	9	lokalita, cena; drahé parkování	9	9
hotel	Hotel Bristol	2 324	7	9	výhled na kolonádu, čisto; neochotný personál, malý výběr snídaní	8	7
apartmán	Bristol Vila Tereza	2 577	7	9	historický design, snídaně; přístup personálu	8	7
hotel	Bristol Kralovska Vila	2 577	7	9	lokalita; absence klimatizace, neochotný personál	8	6
hotel	Hotel Saint Petersburg	2 368	7	8	lokalita, snídaňová nabídka; delší dobu nefungující výťah	9	7
hotel	Hotel Mignon	2 547	7	8	komfort pokojů, historický vzhled; málo pestré snídaně	9	7
hotel	Hotel Thermal	4 606	6	9	výhled, snídaňový výběr; zastaralý interiér, fleky na kobercích	8	8
hotel	EA Hotel Atlantic Palace	1 950	10	9	lokalita, ochotný personál; výskyt pavučin, proleželé matrace	8	8
hotel	Hotel Adria	1 301	3	9	útulné pokoje, čistota; nešlo zamknout pokoj, zima na pokojích	7	3
hotel	Interhotel Central	2 021	9	9	výhled, fitness zóna; minibar bez alkoholu, horší snídaně	8	6
hotel	Hotel Martel	1 136	6	7	velké postele, lokalita; absence bezbariérovosti, nefungující restaurace	7	8
hotel	Romania	1 581	7	8	jednání zaměstnanců, výhled; parking mimo lokalitu, průměrné snídaně	9	5
hotel	Aqua Marina	3 006	8	8	Personál, lokalita; za vše příplatek	8	8
hotel	Venus	4 007	8	8	poloha, čistota; drahé parkování, starší interiér	8	7
hotel	Carlsbad Plaza Medical Spa & Wellness	6 038	8	7	čistota, milé jednání; zpoplatněné parkování	9	9
hotel	Humboldt Park Hotel & Spa	2 072	6	8	příjemné prostředí, lokalita; hluk v brzkých hodinách, mapy od vody na stropě	8	7
hotel	Hotel Kolonáda	3 550	8	7	možnost se ubytovat se zvířetem, dobrá poloha; absence klimatizace, personál nemluvil česky	7	7
hotel	Grandhotel Ambassador	2 665	4	8	skvělá poloha, milý personál; malý výběr jídel, špatné Wi-Fi připojení	8	8
apartmán	Residence Moravia	1 431	9	5	zdarma lahev vína, lokace v centru; zima	9	8
hotel	Zámek Lužec Spa & Wellness resort	3 135	1	8	hezká atmosféra, dobré jídlo; zastaralé wellness, nefungující sauna	9	7
hotel	Grandhotel Pupp	4 977	10	8	snídaně, lokalita; neochotný personál, ceny v restauraci	9	10
apartmán	Residence IRON CUBE	2 657	4	6	dobrá lokalita, hezký design;	10	10
hotel	Heluan	1 579	10	5	bezkontaktní recepce, lokalita; starší nábytek, zima v pokojích	8	7

Zdroj: Booking (2024), vlastní zpracování

Prvním hodnocením v rámci kvality ubytovacích zařízení jsou ubytovací zařízení v Karlových Varech. Pro zhodnocení kvality přes Booking (2024) bylo vybráno 28

hromadných ubytovacích zařízení, která se vyskytují v Karlových Varech (viz. tabulka 8). V rámci hodnotícího prvku „lokalita“ si vedla ubytovací zařízení velmi dobře. Bodové rozmezí se pohybovalo od 4 do 10 bodů, kdy 10 bodů dostala ta ubytovací zařízení, která jsou v lokalitě 100 a méně metrů od centra. Hodnocení poskytovaných služeb se pohybovalo rovněž ve vysokých hodnotách a žádné ubytování nešlo pod 5 bodů a můžeme je tedy v rámci poskytovaných služeb napsaných na Booking (2024) řadit mezi průměrná až nadprůměrná. Bývalí hosté si velmi často v rámci komentářů pochvalovali lokalitu ubytovacích zařízení a velmi vstřícný personál (viz tab. 8). Spokojenost hostů v rámci udělování bodů se pak pohybovala od 7 do 9 bodů a ve výjimečném případě pak bylo hodnocení 10 – apartmán Residence IRON CUBE. Valná většina ubytovacích zařízení působila na autorku z fotografií velmi dobrým dojmem a bylo uděleno 5–10 bodů.

Tabulka 9: Hodnocení kvality ubytovacích zařízení Jáchymově

Typ ubytování	Název	Průměrná cena za noc	Lokalita	Poskytované služby	Klady; zápory	Spokojenost hostů	Dojem z fotografií
hotel	Hotel Radium Palace	2 865	10	9	vstřícný personál, lázeňské procedury; špatný signál	8	8
penzion	Prázdninový dům Na Panoramě	3 916	8	3	blízko Klínovce, ideální umístění pro zimní sporty; nelze regulovat topení	8	6
apartmán	TIME1 760	1 760	7	5	vybavení, komunikace s majitelem; hlučnost,	9	10
hotel	Hotel Astoria	1 864	9	7	snídaně, lokalita; obsluha restaurace, slabý Wi-Fi signál	8	8
hotel	Hotel Vera	1 319	3	7	čisto, vybavení; slabé snídaně, zápach v koupelnách	9	8
penzion	Jezírko lesní restaurant & penzion	1 933	1	5	tiché místo, kousek od Klínovce; starý nábytek, slabší signál	9	5
apartmán	Apartmány Tatra	1 344	7	8	dobré zařízení, příjemná hostitelka; zvuková izolace	9	9
hotel	Honour and Grace Hotel	4 093	3	8	personál na úrovni, klid; drahé wellness, dopravní hluk	9	8
penzion	Jáchymov pod Lanovkou	1 035	7	4	příjemná lokalita, vstřícný personál; obtížné parkování	8	4
apartmán	Apartmán NeKlid	2 522	5	6	zrekonstruovaný apartmán, poloha u Klínovce	10	9

Zdroj: Booking (2024), vlastní zpracování

Druhým územím, které bylo v rámci kvality ubytovacích zařízení je Jáchymov. Tabulka 9 nám znázorňuje, že bylo vybráno pro zhodnocení 10 ubytovacích zařízení vyskytujících se na tomto území. Cena za jednu přenocovanou noc se průměrně pohybuje do 2 00 Kč, však jsou zde výjimky, kdy se cena pohybuje kolem 4 000/noc a jedná se o hotel Honour and Grace Hotel – 4 093 Kč/noc a Prázdninový dům Na Panoramě – 3 916 Kč/noc. Co se

týče lokality nejméně bodů bylo přiděleno penzionu Jezírko lesní restaurant & penzion, protože se vyskytoval příliš daleko od centra, tak mu byl přidělen pouze jeden bod. V rámci poskytovaných služeb si nejhůře vedl Prázdninový dům Na Panoramě, který poskytoval pouze 3 služby. Nejlépe na tom byl hotel Radium Palace, který dle Booking (2024) poskytoval až 9 služeb v rámci ubytování. Dále byla vyhodnocena spokojenost bývalých hostů, kdy se hodnoty pohybovali od 8 do 10 bodů a můžeme říci, že dle bývalých zákazníků jsou na tom ubytovací zařízení v Jáchymově velmi dobře. Na autorku pak rozporuplně působily z fotografií některá zařízení, a to především penzion Jáchymov Pod Lanovkou, kdy nepůsobil interiér nejlepším dojmem.

Pro účely bakalářské práce se stala třetím zájmovým územím obec Mariánské Lázně. Jak vyplývá z tabulky 10, bylo zhodnoceno v rámci kvality přesně 20 ubytovacích zařízení. Průměrná cena za jednu noc se v Mariánských Lázních pohybovala kolem 2 000 Kč a v některých případech se cena vyšplhala až přes 3 000 Kč za noc. V rámci hodnocení lokality byla pouze dvě ubytovací zařízení hodnocena jedním bodem a to proto, protože je jejich lokalita vzdálena od centra. Jednalo se o Villu Marušku Kladskou a o Hotel Pelikán. V rámci poskytovaných služeb si vybraná ubytování průměrně a ve většině případech až velmi obstojně. V tomto indikátoru přidělovala autorka 5-9 bodů, kdy nejvíce bylo přiděleno 8 a 9 bodů, což značí, že ubytovací zařízení nabízejí mnoho služeb. V rámci kladů bylo byla nejčastěji u všech ubytování uvedena lokalita, což je především tím, že se většina ubytovacích zařízení nacházela v blízkosti centra. Mezi zápory bývalí hosté nejčastěji řadili parkování, kdy uváděli, že si za parkování museli připlácet nebo zde byla absence parkovacích míst. V indikátoru spokojenosti pak bylo přiděleno od 7 do 9 bodů, v jednom případě – Spa & Wellness Hotel Olympia Marienbad, hodnotili hosté ubytování 10 body. V rámci indikátoru dojmů z fotografií přidělila autorka hned dvakrát po deseti bodech, a to hlavně z toho důvodu, že fotografie ubytovacího zařízení se shodovaly s fotografiemi ve slovním hodnocení od bývalých hostů.

Tabulka 10: Hodnocení kvality ubytovacích zařízení Jáchymově

Typ ubytování	Název	Průměrná cena za noc	Lokalita	Poskytované služby	Klady; zápory	Spokojenost hostů	Dojem z fotografií
hotel	Hotel Excelsior, Mariánské Lázně	2 711	10	8	personál; stravování, parkování	8	8
hotel	Hotel Krakonoš, Mariánské Lázně	1 978	3	9	lokalita, hotelový bazén; zápachající odpady, čistota	7	5
apartmán	Villa Maruška Kladská	1 707	1	5	vstřícný pronajímatel, lokalita; nic	8	6
hotel	Hotel Morris Relax & Wellness, Mariánské Lázně	1 887	2	6	klid, personál; horší orientace na ubytování, placené parkoviště	8	8
hotel	Grand Hotel Nabakov	1 870	9	8	personál, wellness; málo lehátek u bazénu, parkování	9	9
hotel	Continental	1 947	4	9	personál, strava; plné wellness, málo parkovacích míst	8	8
hotel	Sun Palace Wellness Hotel	2 088	8	8	moderní zařízení, výhled na kolonádu; parkování, málo personálu	8	7
hotel	Spa Hotel Devin	1 656	6	8	bohaté snídaně, lokalita; málo parkovacích míst, placené parkování	8	9
hotel	Belvedere Wellness Hotel	2 279	10	7	personál, lokalita; pozdní snídaně,	8	9
hotel	Spa & Wellness Hotel Olympia Marienbad	3 032	8	9	lokalita, sushi bar; parkování málo vytopená sauna	9	10
hotel	OREA Spa Hotel Bohemia Mariánské Lázně	2 920	8	8	parkování v ceně, čisto; starší vybavení,	9	8
apartmán	Revolton Studios Marianske Lazne	1 600	3	8	Zvířata povolena, čisto; problémy se samoobslužným check-inem	10	10
hotel	Hotel Aura	2 394	9	9	špičkové služby, příjemná recepční; absence vlastního parkování	8	8
hotel	Hotel Maxim	3 456	10	9	personál, lokalita; personál neuměl příliš česky	8	9
hotel	Royal Marianske Lazne	3 385	8	9	klidná lokalita, čistota; rozdílná cena na Bookingu a v realitě	8	7
apartmán	OREA Place Marienbad	2 252	8	6	bohaté snídaně, příjemný personál; vyřizování věcí ve vedlejším hotelu	9	7
hotel	Hotel Pelikán	1 301	1	6	švédské stoly, vysoká úroveň snídaní; staré vybavení	8	4
hotel	Gourmet Hotel Villa Patriot	2 394	8	6	ochotný personál, okolí; ceny v restauraci	9	8
apartmán	Anzio apartmens	3 032	8	7	příjemná majitelka, čistota; placené parkoviště, nešlo vytopit pokoj	9	8
hotel	OREA Spa Hotel Cristal ML	2 900	7	9	čisto, strava; starší vybavení, problémy s parkováním	8	7

Zdroj: Booking (2024), vlastní zpracování

Čtvrtým zájmovým územím pro zhodnocení kvality ubytovacích zařízení je Cheb. Dle tabulky 11 můžeme zjistit, že pro zhodnocení bylo vybráno 6 ubytovacích zařízení. Cena za jednu noc se zde pohybovala ve velmi přijatelných hodnotách od 1 300 Kč do cca 1 600 Kč. Tyto částky autorka považuje za velmi dobré i vzhledem k tomu, že obec Cheb je situována v poměrně blízkosti německých hranic. 4/6 ubytovacích zařízení jsou hodnoceny body 9-10 vzhledem k jejich lokalitě blízko centra Chebu. Bývalí hosté svůj

pobyt nejčastěji hodnotili od 7 do 9 bodů, což značí poměrně velkou spokojenost. Na autorku udělal velký dojem i pocit z fotografií, a proto se ubytovacím zařízením rozhodla udělit od 6 do 9 bodů.

Tabulka 11: Hodnocení ubytovacích zařízení v Chebu

Typ ubytování	Název	Průměrná cena za noc	Lokalita	Poskytované služby	Klady; zápory	Spokojenost hostů	Dojem z fotografií
hotel	Hotel Barbarossa	1 642	10	7	dobrá lokalita, nonstop recepce; vybavení, žádná klimatizace	8	6
hotel	Komorní Hůrka	1 549	9	8	dobré snídaně, personál;	7	8
pension	Pension Májovka	1 415	9	3	vstřícný přístup, poloha; hluk, nešlo zamykat dveře	7	7
pension	Penzion Papírna	1 491	10	4	bohaté snídaně, umístění v centru; chybějící balkon za balkonovými dveřmi	9	9
pension	Penzion Dolíček	1 591	3	6	klid, čisto; izolace pokojů	9	9
pension	Pension U Stříbrného Jelena	1 302	1	4	prostorné pokoje, domácí prostředí; nelze platit kartou	8	6

Zdroj: Booking (2024), vlastní zpracování

Tabulka 12: Hodnocení ubytovacích zařízení ve Františkových Lázních

Typ ubytování	Název	Průměrná cena za noc	Lokalita	Poskytované služby	Klady; zápory	Spokojenost hostů	Dojem z fotografií
hotel	Harvey Spa Hotel	2 375	9	9	přítomnost lesoparku, strava malé wellness; nepořádek	8	9
hotel	Lázeňský hotel Pyramida	3 693	1	9	personál, masáže; nepřijímají platební karty, malé místnosti	8	10
hotel	Hotel Bohemia	2 021	3	7	lokalita, personál; stejné snídaně, absence výtahu	8	7
apartmán	Revelton Studios Františkovy Lázně	1 975	10	8	vybavení, dobrá komunikace; hluk, cena za parkování	10	9
hotel	Francis Palace	2 539	9	9	poskytované služby, wellness; -	9	10
penzion	Pension Abbazia	1 545	9	3	bezproblémová komunikace, bohaté snídaně; -	9	6
penzion	Penzion Eduard	1 724	5	7	tiché okolí, klimatizace; absence výtahu, nepřijemná obsluha	9	6
penzion	Sport Relax Buky	1 895	2	5	rodinná atmosféra, čisto; prasklé rošty	8	7

Zdroj: Booking (2024), vlastní zpracování

Pátým zájmovým územím se staly Františkovy Lázně a jsou zároveň posledním zhodnoceným územím, které je známé pro lázeňství. Z tabulky 12 vyčteme, že bylo dohromady vyhodnoceno v rámci kvality ubytování 8 ubytovacích zařízení. Při

hodnocení lokality si nejlépe vedl apartmán Revelton Studios Františkovy Lázně, který se nachází přímo v centru Františkových Lázní. Průměrná cena za jednu noc se pak pohybuje okolo 2 000 Kč. Pouze v případě Lázeňského hotelu Pyramida se cena vyšplhala přes 3 000 Kč. Nejméně služeb poskytuje Pension Abbazia a to pouze tři služby, naopak nejvíce služeb poskytují hotel Francis Palace, Harvey Spa Hotel Lázeňský hotel Pyramida a to celkem 9 služeb. Nejvíce kladů bylo zaznamenáno od bývalých hostů v rámci personálu či lokality. Naopak v záporech se často objevovala zpoplatněná parkování.

Tabulka 13: Hodnocení ubytovacích zařízení v dalších obcích dostupných na Bookingu

Typ ubytování	Název	Průměrná cena za noc	Lokalita	Poskytované služby	Klady; zápory	Spokojenost hostů	Dojem z fotografií
hotel	Hotel Orion, Abertamy	2 936	8	9	příjemný personál, dobré jídlo; hlučnost hostů	9	8
hotel	Hotel Goethe, Aš	1 011	9	3	čistota, nefunkční televizor; lokalita, stará okna	6	4
hotel	Hotel U Radnice Aš	582	10	3	lokalita v centru, odpovídá poměr cena/výkon; horší čistota, studená voda	6	5
pension	Pension Radošov, Kyselka	1 538	8	2	dobré snídaně, dostupnost turistických destinací; tenké stěny	9	6
penzion/apartmán	Houda Bouda, Boží Dar	1 516	10	4	milý personál, čisto; slabá Wi-Fi	7	6
penzion/apartmán	Penzion Apartmány Bečov, Bečov n. Teplou	735	4	4	kommunikace s majitelkou, klid; starší vybavení	9	4
horská chata	Horská chata Plzeňka, Pernink	1 276	10	6	blízkost skiareálu, příjemný personál; malá umyvadla, stísněná koupelna	8	7
penzion	Penzion U Dvou pánů, Pernink	1 566	6	6	profesionální majitelé, švédské stoly; -	9	7
apartmán	Apartment U Drahotů, Pernink	2 021	7	6	zrekonstruovaný apartmán, čisto; -	9	8
penzion	Penzion u Krbu, Locket	1 390	7	4	vstřícnost, pořádek; sdílené wc	8	5
penzion	Penzion Ve Skále, Locket	1 061	8	4	rozmanité snídaně, upravené pokoje; -	9	8
pension	Pension Sunset Mezirolí, Nová Role	1 592	1	8	čisto, útulno; občasné netekla voda	9	5
hotel	Zelený dům, Boží Dar	1 840	10	6	historický hotel, lokalita; proleželé matrace	8	6

apartmán	Apartmány Engadin, Boží Dar	1 933	10	7	čisté wellness, vybavená kuchyně;	9	8
apartmán	Vila Polacek, Nejdek	1 607	7	5	lokalita, čistota; personál, málo parkovacích míst	10	8
hotel	Anna SPA & Wellness Hotel, Nejdek	1 266	10	8	ochotný personál, hezký přístup zaměstnanců; teplota ve finské sauně	9	8

Zdroj: Booking (2024), vlastní zpracování

Posledním zkoumaným územím je vícero obcí v Karlovarském kraji. Jedná se o menší obce, a tedy se zde vyskytuje i méně ubytovacích zařízení, proto byly zařazeny do jedné tabulky. U každého ubytování je pak vždy napsána obec, ve kterém se ubytovací zařízení vyskytuje. V tabulce 13 můžeme najít ubytovací zařízení v rámci obcí Abertamy, Aš, Kyselka, Bečov nad Teplou, Pernink, Nová Role, Boží Dar, Loket a Nejdek. Ubytovací zařízení si celkově v hodnocení vedla velmi dobře. Značná část z nich se nachází v centru, což určitě přispívá k jeho kvalitám. V rámci poskytovaných služeb už zde bylo hodnocení trochu rozporuplné. Nejméně služeb poskytoval penzion Radošov v obci Kyselka, a naopak nejvíce služeb poskytoval Hotel Orion v Abertamech. Co se týče kladů a záporů, které uváděli bývalí hosté, nejčastěji se shodovali na tom, že se ubytovací zařízení vyskytují v dobré lokalitě a je zde zaměstnaný ochotný personál. Pozitivním prvkem je, že se v některých ubytovacích zařízení v rámci hodnocení bývalých hostů nevyskytovaly žádné záporny. Bodové ohodnocení od bývalých hostů se pak pohybuje od 6 do 10 bodů a můžeme tedy říci, že jsou v obcích poměrně kvalitní ubytovací zařízení.

V rámci zhodnocení kvality ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji bylo celkem vybráno 94 ubytovacích zařízení. Celkově lze říci, že je kvalita vybraných zařízení na poměrně vysoké úrovni. V rámci analýzy autorka nenašla žádné ubytovací zařízení, které by mělo pouze nízké hodnoty od bývalých hostů nebo pouze negativní recenze. Naopak se velmi často objevovalo to, že ubytování měla pouze kladná ohodnocení a negativních aspektů si bývalí hosté nevšimli.

5 Vlastní výzkum – dotazníkové šetření

Za účelem sběru primárních dat pro bakalářskou práci bylo sestaveno dotazníkové šetření, které bylo rozšiřováno mezi veřejnost jak online formou, po různých skupinách o cestování na sociální síti Facebook, tak tištěnou formou při terénním šetření. Celkem dotazníkové šetření bylo vyplněno 320 respondenty, z toho 100 osob vyplnilo tištěnou verzi při terénním šetření v Karlových Varech, Mariánských Lázních a Františkových Lázních. Zbylí respondenti vyplnili dotazník/průzkum online. Formulář s dotazníkem si dohromady zobrazilo 617 lidí, a lze tedy říci, že pouze menšina zúčastněných formulář vyplnila celý. Dotazník byl složen celkem ze 16 otázek, z čehož 9 bylo uzavřených s možností jednou či více odpovědí, 5 otázek bylo otevřených a respondenti se mohli s odpovědí rozepsat a 2 otázky byly zaměřeny na hodnocení daných možností. Dotazníkové šetření bylo sestaveno tak, aby respondentům nezabral příliš času a neodradil je tak od jeho vyplnění. Následující odpovědi jsou zpracovány ve stejném pořadí, jako jsou v zapsány v dotazníku. Nevyplněná verze dotazníku je k nahlédnutí v příloze bakalářské práce. V souvislosti s terénním šetřením, bych chtěla poznamenat, že díky přímému kontaktu se zúčastněnými byla možnost prohloubit diskusi a tím prohloubit některé informace. Ve valné většině případech se vedla diskuse o otevřených otázkách č. 9, 10 a 16. Rovněž je důležité poznamenat, že na otázku č. 6,7,8 nebylo povinné odpovídat, pokud byla záporná odpověď na otázky č. 5.

5.1 Vyhodnocení a shrnutí dotazníkového šetření

Otázka č. 1 a 2 – struktura respondentů dle věku a pohlaví

Tabulka 14: Struktura respondentů dle pohlaví a věkových kategorií

Struktura dotazovaných	Počet dotazovaných	Podíl dotazovaných (%)	Počet dotazovaných z terénního šetření
<i>Dle pohlaví</i>			
Ženy	218	68	57
Muži	102	32	43
<i>Dle věkových kategorií</i>			
20 a méně let	54	17	2
21-39 let	133	42	36
40-59 let	91	28	24
60 a více let	42	13	38

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázky č. 1 a 2 jsou zaměřeny na strukturu účastníků dotazníkového šetření na základě jejich pohlaví a věku. Pro lepší přehled o tom, kolik zúčastněných osob bylo osloveno při terénním šetření a kolik osob vyplnilo dotazník online, byl do tabulky 14 přidán sloupec s počtem respondentů z terénního šetření a jsou rozděleni jak podle pohlaví, tak i podle věku. Z tabulky 14 rovněž vyčteme, že mezi dotazovanými převažovaly ženy (218) nad muži (102) a ženy tak tvoří 68 % všech dotazovaných, z nichž 57 bylo osloveno osobně při terénním šetření. Necelou polovinu dotazovaných pak tvořila věková skupina 21–39 let a jsou zde nejvíce zastoupenou. Nejméně zastoupenou věkovou kategorií je pak 60 a více let (13 %). Zajímavým poznatkem je, že většina dotazovaných z věkové kategorie 60 a více let vyplnilo dotazník tištěnou formou, a to nejspíše z důvodu toho, že je jim tato forma vyplnění dotazníku bližší než online verze.

Otázka č. 3–Z jaké obce pocházíte?

Tabulka 15: Původ respondentů

Obec	Počet respondentů	Obec	Počet respondentů
Praha	50	Děčín	4
Plzeň	35	Znojmo	4
Brno	33	Kuřim	3
Ostrava	28	Frydlant	3
Pardubice	20	Třinec	3
Beroun	18	Jeseník	3
Mladá Boleslav	15	Stod	3
Český Krumlov	12	Uherské Hradiště	3
Chomutov	10	Tábor	3
Liberec	10	Jindřichův Hradec	3
Kladno	9	Havlíčkův Brod	2
Benešov	7	Domažlice	2
Olomouc	5	Tachov	2
Rokycany	5	Žatec	2
Teplice	5	Zlín	2
Písek	5	Humpolec	1
České Budějovice	4	Lipnice	1
Klatovy	4	Strašice	1

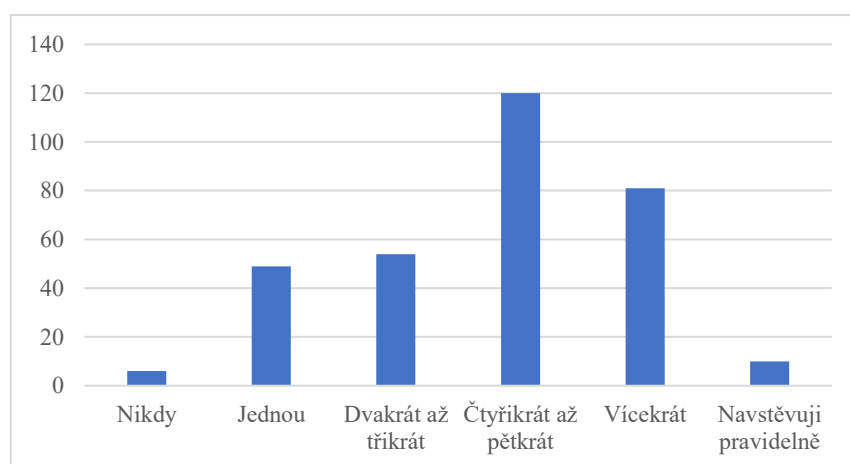
Zdroj: Vlastní zpracování

S otázkou č. 3 je důležité podotknout, že nikdo z oslovených respondentů nemá trvalé bydliště na území Karlovarského kraje, aby nedošlo ke zkreslení získaných dat. Z tabulky č. 15 je patrné, že největší počet respondentů pochází z Prahy (50), dále pak následuje

Plzeň (35) a Brno (33). Můžeme tedy říci, že v počtu respondentů dominují čtyři největší města Česka – Praha, Brno, Ostrava a Plzeň, což může být i tím, že je v těchto městech vyšší koncentrace obyvatel než v menších obcích. Avšak na vyplnění dotazníkového šetření se podíleli i lidé z menších obcí Česka, jako jsou Lipnice, Strašice nebo Humpolec. Lze tedy říci, že se pro účely bakalářské práce podařilo oslovit široké spektrum populace napříč různými regiony Česka.

Otázka č. 4 – Kolikrát jste navštívili Karlovarský kraj za účelem cestovního ruchu?

Obrázek 10: Návštěvnost kraje

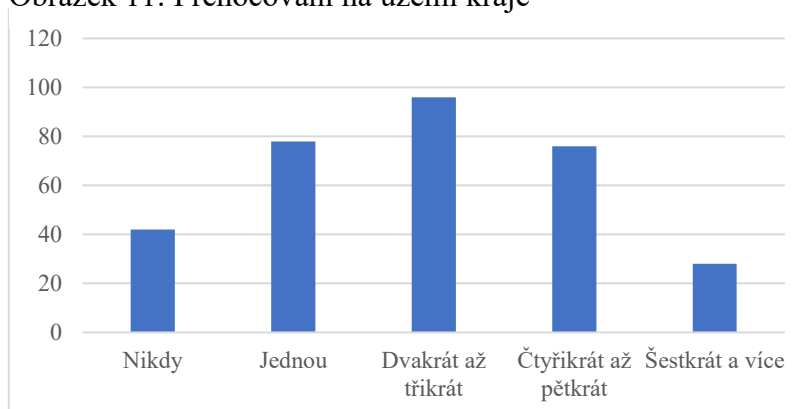

Zdroj: Vlastní zpracování

Z vlastního výzkumu vyplývá, že většina dotazovaných alespoň jednou navštívila kraj za účelem cestovního ruchu. Pouhých 6 oslovených nikdy nenavštívila kraj za účelem cestovního ruchu. Malý počet těchto respondentů může naznačovat, že z pohledu cestovního ruchu je vysoký zájem o Karlovarský kraj. Největší počet oslovených (120) navštívilo kraj čtyřikrát až pětkrát. Celkem 81 respondentů navštívilo kraj vícekrát než pětkrát. Pouze 10 respondentů navštěvuje kraj pravidelně. Tři z těchto respondentů byli osloveni při terénním šetření a doplnili, že návštěva kraje za účelem cestovního ruchu je spojena s návštěvou rodinných příslušníků nebo každoroční návštěva Mezinárodního filmového festivalu.

Otázka č. 5 – Přenocovali jste někdy v Karlovarském kraji?

Obrázek 11: Přenocování na území kraje

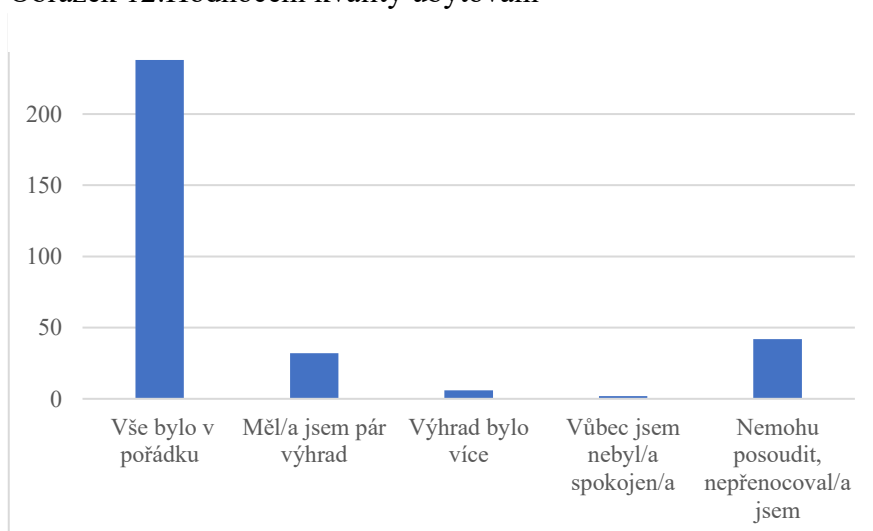

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 5 byla zaměřena na frekvenci přenocování v Karlovarském kraji a dělí nám tedy respondenty na turisty – osoby, jež alespoň jednou na území kraje přenocovali a na výletníky – osoby, které v navštíveném místě nepřenocovali a zároveň zde strávili dobu kratší než 24 hodin. Z výzkumu nám vyplývá, že valná většina oslovených (278) na území Karlovarského kraje přenocovala alespoň jednou. Zbýlých 42 respondentů pak tedy tvoří osoby, které zde nikdy nepřenocovali. U těchto respondentů lze tedy předpokládat, že se jednalo o jednorázovou návštěvu po dobu kratší než 24 hodiny. Nejmenší skupinu pak tvoří ti, kteří v kraji přenocovali šestkrát a více, což může značit, že tyto osoby mohou mít ke kraji silný a dobrý vztah.

Otázka č. 6 – Jak byste hodnotili kvalitu Vašeho ubytování?

Obrázek 12: Hodnocení kvality ubytování

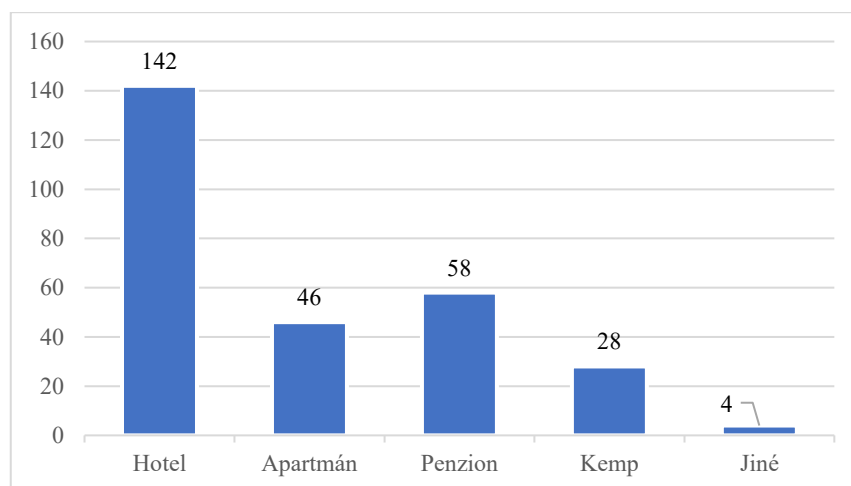

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 6 byla zaměřena na hodnocení kvality ubytování z pohledu respondentů. Z obr. 12 lze usoudit, že spokojenost z pohledu respondentů s ubytováním v Karlovarském kraji je velmi vysoká, což je pozitivní zpráva pro místní sektor ubytování. Ze získaných informací, lze říci, že 238 respondentů zhodnotila, že jejich ubytování bylo v pořádku. Avšak i přesto je důležité poznamenat, že se zde vyskytuje menší počet negativních hodnocení, a právě ty mohou poskytnout klíčové informace pro další zlepšování služeb. S těmi, se kterými byla možnost si při terénním šetření více popovídat jsme nejvíce diskutovali primárně tento dotaz. U respondentů, u kterých byla zaznamenána jiná odpověď než „Vše bylo v pořádku“ mne zajímalo, jaké výhrady měli. Nejčastěji jsme se dobrali k tomu, že na daných ubytováních byl nepříjemný personál, špinavé prostředí, např. výskyt prachu nebo pavučin. Dále jako mínus brali respondenti zpoplatněná parkoviště i když byli respondenti na daných ubytováních ubytováni. Velmi pozitivně pak byla zhodnocena vybavenost ubytování, dostupnost Wi-Fi či pestré snídaně, většinou servírované formou bufetů. Celkem 42 oslovených nemohli kvalitu ubytování zhodnotit z důvodu toho, že na území kraje nikdy nepřenocovali.

Otázka č. 7–V jakém typu ubytování jste byli během návštěvy ubytováni?

Obrázek 13: Typy ubytování

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že ne každý respondent přenocoval na území kraje za účelem cestovního ruchu, nebyla tato otázka v online verzi označena jako povinná, stejně tak ani předchozí otázka, aby šel dotazník odeslat i těm, kteří zde nepřenocovali. Z obr. 13 nám vyplývá, že nejvíce respondentů volilo jako možnost pro ubytování hotel. Popularitu hotelů může odrážet například i preference komfortu, snadná dostupnost služeb, jako je

stravování, úklid nebo určitá standardizovaná úroveň, kterou hotely nabízejí. S návazností na otázku č. 5 lze uvést i ten fakt, že ubytování v hotelu volila většina respondentů, kteří v Karlovarském kraji přenocovali pouze jednou. Apartmány a penziony jsou typy ubytování, které nabízejí domáctější atmosféru. Takové volby jsou pak vhodnější pro rodiny nebo větší skupiny, které vyhledávají ubytování s většími prostory nebo pro ty, kteří preferují si sami vařit. Tyto dvě varianty dohromady pak zvolilo téměř polovina respondentů, 46 zvolilo apartmány a 58 dotazovaných preferovalo penzion. Celkem 28 respondentů zvolilo o něco méně populární typ ubytování, kde lze nalézt přímý kontakt s přírodou, a to kempy. „Jiné“ pak byla možnost odpovědět slovně a v těchto čtyřech případech byla odpověď „Horská chata/chata“.

Otázka č. 8 – Jaké faktory ovlivňovaly výběr Vašeho ubytování? Seřadte následující možnosti 1-5, přičemž 1 - nejméně podstatné, 5 - velmi podstatné

Tabulka 16: Faktory ovlivňující výběr ubytování

Faktor	Počet bodů
Cena	1 524
Recenze bývalých návštěvníků	1 078
Poskytované služby a vybavenost	863
Lokalita	751
Typ ubytování	494

Zdroj: Vlastní zpracování

Zde respondenti řadili faktory, které ovlivňovaly výběr jejich ubytování, a to pomocí bodů 1-5, přičemž 1 bod znamenal, že daný faktor hrál nejmenší roli při výběru ubytování a naopak 5 bodů znamenalo, že byl daný faktor při výběru ubytování pro respondenta velmi podstatný. Ani odpověď na tuto otázku nebyla povinná pro ty, kteří ubytování v Karlovarském kraji nikdy nebyli. Z tabulky 16 je patrné, že nejvýznamnějším faktorem při výběru ubytování byla pro respondenty cena. Těsně za cenou se pak umístili recenze bývalých návštěvníků. Za nejméně podstatné a na posledních třech příčkách se umístili poskytované služby a vybavenost, lokalita a v neposlední řadě typ ubytování, kdy tedy můžeme říci, že právě tyto faktory bývalí návštěvníci nepovažují za příliš podstatné při volbě ubytování.

Otázka č. 9 – Co pozitivního se Vám vybaví, když se řekne Karlovarský kraje

Obrázek 14: Pozitiva Karlovarského kraje dle respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Účelem otázky 9 bylo zjistit pozitivní věci, které se respondentům vybaví, když se řekne Karlovarský kraj. Obrázek 14 nám zobrazuje nejčastější odpovědi z dotazníku. Z obrázku č. X lze říci, že nejčastěji se lidem vybaví přírodní a kulturní bohatství, např. v podobě Krušných hor, řeky Ohře nebo hradu Loket. Nelze opomenout ani zástupce sportovního turismu, kdy se respondentům vybaví např. vodáctví, půlmaraton, lyžování a snowboarding. Kraj na respondenty působí pozitivně i z pohledu gastroturismu, kdy často zmiňují Becherovku nebo lázeňské oplatky.

Otázka č. 10 - Co negativního se Vám vybaví, když se řekne Karlovarský kraj?

Obrázek 15: Negativa Karlovarského kraje dle respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 10 byla na rozdíl od předchozí zaměřena na negativa, která se respondentům vybavila, když se řekne Karlovarský kraj. Těchto pojmů bylo již o něco méně než u pozitiv. Nejčastěji se respondenti shodovali na tom, že je v kraji draho, ať už co se týče cen stravování nebo parkování, kdy se cena dokázala vyšplhat i na 50 Kč/hodina. Dalším ne zcela pozitivním se respondentům jeví i design vlakových nádraží. Nejčastěji bylo zmíněno vlakové nádraží v Chebu a v Karlových Varech. Pozitivně v tomto případě lze

brát i ten fakt, že celkem 73 respondentů se shodlo na tom, že na Karlovarském kraji nevidí nic negativního. Z obrázku 15 vyplývá, že nejlepším dojmem na respondenty nepůsobí ani místní vzdělanost a zaměstnanost.

Otázka č. 11 – Seřadte následující formy cestovního ruchu 1-7, přičemž 1 – nejméně preferovaná forma a 7 – nejvíce preferovaná forma

Tabulka 17:Formy cestovního ruchu

Forma	Počet bodů
Lázeňský turismus	1 648
Sportovně-rekreační zimní/letní aktivity	1 382
Gastroturismus	1 326
Sportovní turismus	1 252
Poznávání kulturních památek	1 225
Poznávání přírodních památek	1 135
Filmový turismus	962

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 17 poukazuje jaké mají turisté preference ohledně forem cestovního ruchu. Stejně jako u předchozí otázky, měli respondenti možnost každé z možností rozdat počet bodů 1-7, které byly sečteny a vzniklo následující pořadí. Za každé určené místo byl opět rozdán počet bodů, ty se následně sečetly a vyšlo dané pořadí. Tabulka 17 nám ukazuje, že největší zájem, nejspíše i vzhledem k lokalitě je o lázeňský turismus, který je spojován s léčbou a prevencí zdravotních problémů, relaxem nebo rekreací. Velkým lákadlem pro návštěvu kraje je pak pro respondenty i poměrně mladá forma cestovního ruchu zvaná gastroturismus, která je v kraji zastoupena tradičními lázeňskými oplatkami nebo bylinným likérem Becherovka. Podobné zastoupení pak mezi respondenty mají sportovní turismus společně s poznáváním přírodních nebo kulturních památek. Za nejméně lákavý pak respondenti považují filmový cestovní ruch, který je v kraje zastoupen každoročním konáním Mezinárodního filmového festivalu nebo cestováním na lokace, kde se natáčely filmy a seriály.

Otázka č. 12 – Jakým způsobem jste se nejčastěji dopravili do Karlovarského kraje?

Obrázek 16: Způsob dopravy do Karlovarského kraje

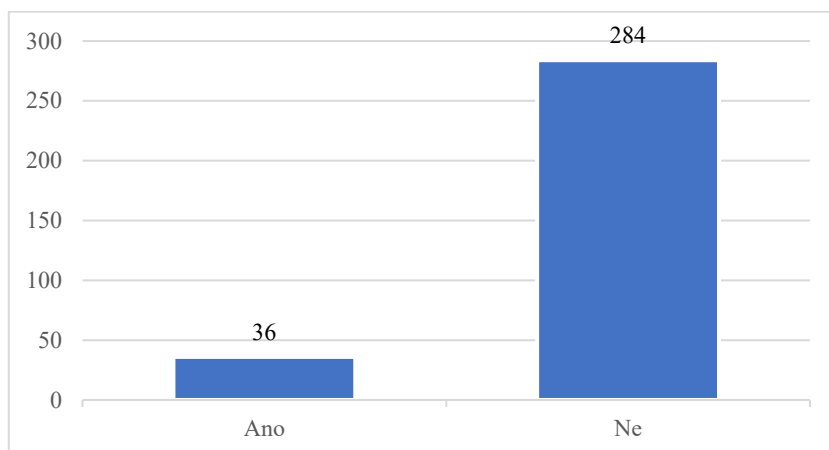
Zdroj: Vlastní zpracování

Karlovarský kraj, má tu výhodu, že se na jeho území vyskytuje mezinárodní letiště Karlovy Vary. Avšak i přes tento fakt, volili respondenti jakožto nejčastější způsob dopravy do Karlovarského kraje silniční dopravu. Pouze jeden dotazovaný volil jako nejčastější způsob přepravy do Karlovarského kraje leteckou dopravu. Druhým nejčastějším typem dopravy je pak železniční, kterou preferovalo pouze 13 respondentů.

Otázka č. 13 – *Spojuje podle Vás Karlovarský kraj dostatečný počet spojů veřejné dopravy se zbytkem Česka?*

Otázka 13 je zaměřena, zdali podle respondentů spojuje Karlovarský kraj se zbytkem Česka dostatečný počet spojů veřejné dopravy. Z obrázku 17 je patrné a většina respondentů se shoduje na tom, že zde není dostatečný počet spojů, který by spojoval region se zbytkem Česka. Lze tedy říci, že v tomto ohledu je zde potenciál v čem by se kraj mohl rozvíjet a vytvořit tak kvalitnější infrastrukturu s větším počtem spojů autobusové a vlakové dopravy.

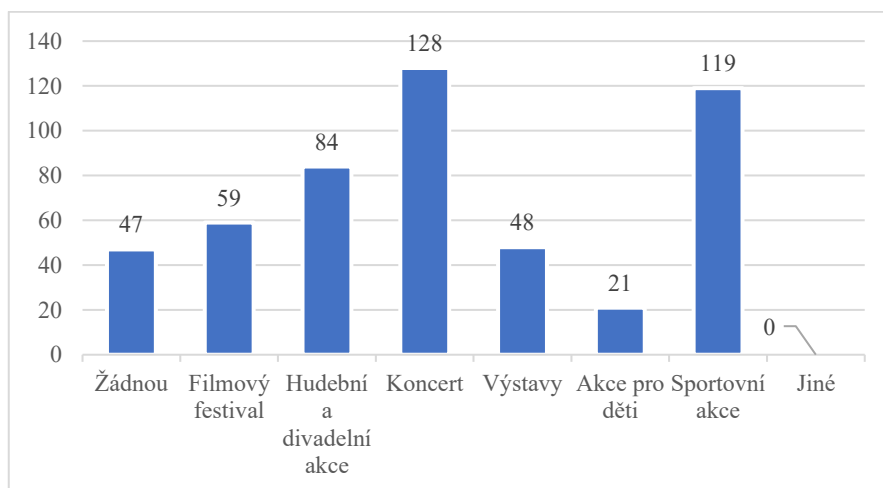
Obrázek 17: Dostatečný počet spojů veřejné dopravy se zbytkem Česka

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 14 – Navštívili jste v Karlovarském kraji někdy nějakou kulturní akci, pokud ano, jakou?

Obrázek 18: Kulturní akce

Zdroj: Vlastní zpracování

Obr 18 nám znázorňuje typy akcí, které turisté navštívili po čas svojí návštěvy v Karlovarském kraji. Koncerty společně se sportovními akcemi tvoří mezi respondenty největší zastoupení. Hudební a divadelní akce pak obsazují s třetí příčku. Celkem 47 respondentů nenavštívilo v kraji žádnou kulturní akci a můžeme tedy říci, že jejich motivací pro návštěvu regionu byla jiná forma turismu než účast na kulturních akcích. Menší popularitu si mezi respondenty pak vysloužily akce pro děti, které budou především preferovat rodiny s dětmi. V kategorii „Jiné“ pak nebyla zaznamenána žádná odpověď.

Otázka č. 15 – Doporučili byste Karlovarský kraj jako dobrou turistickou destinaci? Proč ano/ne?

O dobrém image kraje z pohled cestovního ruchu vypovídá i to, že každý jeden respondent by Karlovarský kraj doporučil jako dobrou turistickou destinaci. Ne každý ke své odpovědi pak napsal, proč by destinaci doporučil, ale z ti co na druhou část otázky odpověděli, tak se nejčastěji shodují na tom, že kraj nabízí kvalitní turistické a kulturní vyžití. Dále respondenti uvádějí, že je zde pozitivní atmosféra, živo a nachází se zde plno krásných a zajímavých míst a měst – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Cheb, Ostrov, Kraslice. Jako další pozitiva pak lze ze získaných dat uvést kvalitní ubytování, konkrétněji byl uveden hotel Pupp a hotel Imperial.

Otázka č. 16 – Je něco, co Vám v Karlovarském kraji z pohledu cestovního ruchu chybí?

Poslední otázka je zaměřena na to, co lidem v Karlovarském kraji chybí nebo co by případně vylepšili. Valná většina na tuto otázku odpověděla, že jim zde nic nechybí. Mezi nejčastější odpovědi se řadí, že je z pohledu dotazovaných potřeba vylepšit autobusovou a vlakovou dopravu. S tímto několik lidí uvedlo, že by velmi uvítali, kdyby do větších měst v kraji byly zavedeny přímé spoje především z Prahy. Mezi ženami, které na tuto otázku odpovídaly se velmi často objevovala odpověď Zoologická zahrada. Muži by pak rádi uvítali, kdyby byl místní fotbalový klub v nejvyšší lize, což by mohlo vést k rozvoji sportovního turismu. V neposlední řadě se zde ve spojení s dopravou vyskytovalo i pár odpovědí, že by lidé uvítali i více leteckých spojení, jak v Evropě, tak i mimo Evropu.

5.2 Shrnutí dotazníkového šetření

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že zhruba dvě třetiny osob, které se podíleli na vyplnění dotazníku tvořily ženy. Nejvíce zastoupenou věkovou skupinu tvořili osoby ve věku 21-39 let. Pokud se blíže podíváme na původ trvalého bydliště respondentů, je velmi pestrý vzhledem k tomu, že se dotazníku účastnili lidé, jak z větších měst jako je Praha nebo Brno, tak i z menších obcí napříč Českem. Jedním z cílů dotazníku bylo zjistit, jak si mezi návštěvníky kraje vedla ubytování v Karlovarském kraji. Z odpovědí nám vyšlo, že co se týče kvality ubytování byla převážná většina hostů velmi spokojena a neměli příliš co vytknout. Rovněž nám vyplynulo i to, že jedněmi z nejoblíbenějších forem cestovního ruchu jsou mezi respondenty lázeňský cestovní ruch a sportovně rekreační zimní/letní aktivity. Pozitivní stránkou kraje jsou pak kulturní a přírodní

památky, společně s lázeňstvím nebo sportováním v podobě lyžování a snowboardingu. Vyskytuje se zde i negativní stránka v podobě vysokých cen např. parkování, strava. Nižší vzdělanost a vyšší nezaměstnanost se značně podílí na negativním image kraje. Více dopravních spojení, hlavně pak přímých spojů by lidé taktéž rádi uvítali.

6 Možné budoucí trajektorie rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji

Do budoucna lze predikovat, že cestovní ruch bude ovlivněn celou řadou faktorů, a to jak pozitivních, tak negativních.

Jedním z prvků, které by mohly v budoucnu ovlivňovat cestovní ruch je digitalizace. V dnešním stále více globálním světě nabírá digitalizace, a to nejen v cestovním ruchu na stále větším významu a má velký potenciál se transformovat do sektoru cestovního ruchu. V posledních desetiletích se cestovní ruch setkal s významnými proměnami způsobenými rostoucím vlivem digitalizace. Tento trend, charakterizovaný integrací digitálních technologií do každodenního života, transformuje způsob, jakým lidé vyhledávají, rezervují a zaznamenávají své cestovní zážitky. I dnes je mnohem snazší si například rezervovat ubytování právě díky digitalizaci, než tomu bylo dříve. Digitalizace má zásadní dopad na všechny aspekty cestovního ruchu, od marketingu a správy zákaznických vztahů až po rozvoj nových produktů a služeb. Vývoj mobilních technologií a aplikací umožnil turistům přístup k informacím a službám na dosah ruky. Online rezervační systémy, mobilní aplikace pro srovnávání cen letenek a ubytování, elektronické vstupenky a digitální mapy se staly nezbytnými nástroji pro moderní cestovatele. Tyto nástroje nejenže zvyšují pohodlí, ale také umožňují uživatelům lépe plánovat a přizpůsobovat své cesty individuálním preferencím. V budoucnu lze očekávat další integraci pokročilých technologií, jako jsou rozšířená realita a personalizovaná umělá inteligence, které budou dále formovat zážitky cestovatelů a posouvat hranice tradičního cestovního ruchu. Vzhledem k tomu, jak se digitalizace stává stále více součástí každodenního života, může cestovní ruch jako odvětví očekávat, že tyto proměny přinesou nové příležitosti pro růst a inovaci.

Další predikcí je, že se v budoucnu bude stále více řešit otázka ohledně udržitelného turismu. Udržitelný turismus se již v Karlovarském kraji zaměřuje na ochranu a konzervaci přírodního a kulturního dědictví, zatímco podporuje dlouhodobý rozvoj regionu. Cílem je minimalizovat negativní dopady cestovního ruchu na životní prostředí a maximálně přispět k místní ekonomice. Strategie udržitelného turismu zahrnují podporu ekoturistiky, která nabízí turistům možnost prozkoumat přírodní krásy kraje s minimálním dopadem na životní prostředí. Dále je kladen důraz na podporu malých a

středních podniků v oblasti cestovního ruchu, které kupříkladu nabízejí lokální produkty. Důležitým krokem do budoucna je i vzdělané obyvatelstvo, kdy právě vzdělávací programy mohou být klíčové v rámci šíření povědomí o významu udržitelnosti pro místní obyvatele i návštěvníky. Rovněž je potřeba se do budoucna zaměřit na využívání obnovitelných zdrojů energie a udržitelných stavebních materiálů ve veřejných i soukromých turistických zařízeních. Integrace udržitelného turismu do regionálních rozvojových plánů zajišťuje, že dlouhodobé plánování bude v souladu s principy udržitelnosti. Příkladem může být zapojení modrozelené infrastruktury do různých měst v kraji. Modrozelená infrastruktura je sítí vodních a zelených prvků budovaných v přírodě, které se využívají i v architektuře například k řešení klimatických problémů, udržení vody ve městech, zlepšení ovzduší či zmírnění mikroklima. Modrozelená infrastruktura má značný vliv na životní prostředí a svým způsobem i pro lidstvo.

To, s čím se dá rozhodně v budoucnu pracovat je infrastruktura Karlovarského kraje. I přes ten fakt, že Karlovarský kraj disponuje relativně hustou silniční sítí, její kvalita na tom už tak dobře není. A právě zkvalitnění místních silnic by mohlo prospět v rámci rozvoje cestovního ruchu. Dle mnohých respondentů je velkým problémem nedostavěná dálnice D6, která by značně urychlila cestu do Karlovarského kraje. Dálnice D6 patří k nejméně rozestavěným dálnicím v Česku a je spojnicí Prahy a Karlových Varů a ve Středočeském kraji a aktuálně se buduje hned na třech místech. S infrastrukturou se pojí i počet spojů veřejné dopravy, které spojují Česko a Karlovarský kraj. Z vlastního dotazníkového šetření vychází, že velký problém je i v tom, že neexistuje moc přímých spojů, které by spojovali města v Karlovarském kraji s dalšími velkými v Česku. Například neexistuje žádný přímý spoj, ať už vlakové nebo autobusové dopravy Praha-Karlovy Vary, Plzeň-Karlovy Vary, a tak díky přestupům je cesta do regionu zdlouhavější.

Velký potenciál do budoucna pro cestovní ruch v Karlovarském kraji vězí i v Mezinárodním letišti Karlovy Vary, protože právě karlovarské letiště má několik potenciálních předností, které by mohly podpořit jeho rozvoj a zvýšit jeho využití. Prvně je dobré zmínit jeho geografickou polohu. Ta je ideální pro turisty mířící do známých lázeňských měst v regionu, což jej činí atraktivním vstupním bodem. Dále by přilákání nízkonákladových leteckých společností mohlo zvýšit frekvenci letů a počet cestujících. To bylo rovněž probíráno i s panem Ing. Petrem Židlickým, kdy při naší schůzi došlo i právě na téma nízkonákladových leteckých společností. Židlický (2024) informuje o tom,

že již v minulosti bylo v jednání s nízkonákladovou leteckou společností RyanAir nějaké možné budoucí lety po Evropě. Problémem však byl a stále je kapacita. Židlický (2024) uvedl, že při jednání s RyanAirem byl největším problémem to, že z karlovarského letiště nelétá tolik lidí, aby byli schopni naplnit celé letadlo, a tak by musela nízkonákladová společnost hradit nezaplněná místa ze svého, což by pro ně bylo značně nevýhodné. Židlický (2024) dále avizoval, že je zde možnost, že by se létalo menšími letadly a například jednou denně. Dle Židlického (2024) mají lidé největší zájem o lety do Paříže, Londýna, Madridu a Osla. Další faktor, ovlivňující budoucnost letiště je modernizace a rozšíření infrastruktury. Propagace, především pak online propagace je rovněž dobrým krokem kupředu. Letiště by pak mohlo sloužit i k soukromým a obchodním letům, což by mohlo zaujmout zejména ty cestující, kteří vyhledávají rychlý přístup k regionu. Nakonec je možné navázat i spolupráce s místními podniky a turistickým sektorem by mohla přilákat více turistů do regionu prostřednictvím atraktivních cestovních balíčků.

Tabulka 18:SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Lázeňství a tradice	Málo dopravních spojení
Místní produkty – lázeňské poplatky, Mattoni	Nevábny vzhled budov/vlaková nádraží Draho – parkoviště, ubytování, stravování
Velké množství turistických infocenter	Znečištění okolí (odpadky, odpadní vody směr řeka)
Příznivé klima	
Vodáctví	
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj nových forem CR	Pomalá výstavba dálnice D6
Digitalizace a rozvoj informačních technologií	Absence přímých spojů z Prahy
Prázdné budovy v centru města	Nedostatečná rekonstrukce starších lázeňských objektů
Pořádání festivalů	Starší vybavení/technologie, oproti ostatní lázeňským regionům
Mezinárodní letiště Karlovy Vary	Sezónní turismus

Zdroj: vlastní výzkum, Koncepce Karlovarského kraje (2018)

SWOT analýza nám shrnuje a hodnotí silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby regionu jednotlivých oblastí, kdy název této analýzy vznikl podle počátečních písmen čtyř anglických slov: Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby).

Pro Karlovarský kraj je především specifické lázeňství, a právě to tvoří jednu z jeho silných stránek. Do budoucna je možné predikovat, že právě lázeňství bude hrát stále velkou roli

v cestovním ruchu Karlovarského kraje. Mezi silné stránky kraje rozhodně patří i lokálnost, a to především v podobě lokálních produktů jako je Becherovka, tradiční lázeňské poplatky nebo minerální voda Mattoni. Právě tyto faktory nám formují i formy turismu, jako je například gastroturismus. Díky řece Ohři do Karlovarského kraje každoročně přijíždí několik tisíc turistů v rámci vodáckého turismu. Ten však ohrožuje stále rostoucí sucho. Tito turisté pak nevyužívají pouze řeku, ale například i kempy v rámci ubytování nebo místní restaurace v rámci stravovacích zařízení, což prospívá místní ekonomice.

Nelze však opomenout ani slabé stránky Karlovarského kraje. S větším přílivem turistů, což se děje tedy především v letních měsících, kdy se koná v Karlových Varech Mezinárodní filmový festival anebo již zmíněné vodáctví, dochází k znečišťování okolí. I na to je potřeba brát ohled. Tento faktor se projevuje především v poházených odpadcích. Problémem je i vzhled budov, které se v kraji nacházejí. Mnohdy se zde nacházejí staré a chátrající budovy, které by zasloužily rekonstrukci. Potíž je i v tom, že jsou tyto budovy mnohdy neobydlené a do budoucna by se dalo vymyslet, jak s takovými prostory naložit. Nevábny vzhled je pak i problémem například vlakového nádraží v Kalových Varech, které by si zcela jistě zasloužilo určitou rekonstrukci.

Příležitosti kraje byly z velké části rozebírány výše. A však v rámci terénního šetření byla SWOT analýza rozšířena o pořádání festivalů, rozvoj nových forem CR a regeneraci prázdných budov v centru města. Rozvoj nových forem cestovního ruchu nám naznačuje, že je potřeba zkoumat aktuální trendy a snažit se je zahrnout do regionu. To může zahrnovat zdravotní turistiku, kulturní nebo ekoturistiku, která je nabírá v rámci cestovního ruchu stále na větším významu. Kraji by rovněž pomohla regenerace nevyužívaných městských prostorů. Prázdné budovy mohou být přeměněny na obchodní centra, kreativní studia nebo bytové prostory, které by mohly posloužit i v rámci ubytovacích zařízení, což by pomohlo revitalizovat městská centra.

Je potřeba brát v potaz i možné hrozby, které by mohly zpomalit rozvoj cestovního ruchu. Velkým problémem je sezónnost, která neovlivňuje jen cestovní ruch, ale ekonomiku Karlovarského kraje. Sezónní povaha turismu ovlivňuje i trh práce. Mnoho obyvatel karlovarského kraje může být zaměstnána pouze v sezóně, např. v době konání filmového festivalu, což může způsobovat nestabilitu příjmů a zaměstnanosti mimo hlavní turistické sezóny. Problémem je i již zmíněná pomalá výstavba dálnice D6, díky které do kraje může proudit méně turistů. Dálnice jsou totiž rychlým způsobem, jak se přepravit z jiného regionu do Karlovarského kraje. Dále kraj ohrožuje i menší počet spojů hromadné dopravy.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabírala cestovním ruchem Karlovarského kraje a také jeho potenciálem. Cílem bylo analyzovat a následně vyhodnotit současný stav a potenciál cestovního ruchu v Karlovarském kraji a tím i vyhodnotit jeho význam pro rozvoj cestovního ruchu na jeho území. Pro splnění cíle práce byly v úvodu práce stanoveny čtyři výzkumné otázky, které napomohly k dosažení cílů práce.

Celá práce je členěna na 5 ucelených kapitol, kdy přechází z teoretických východisek, kde jsou stanoveny předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, přes vyhodnocení současného stavu cestovního ruchu v Karlovarském kraji až po možné budoucí trajektorie cestovního ruchu v kraji, kdy je součástí i SWOT analýza.

Analytická část práce se snažila přijít na odpovědi na stanovené výzkumné otázky v úvodu práce. Na základě analýzy a práci s daty z Českého statistického úřadu bylo zjištěno, že během sledovaného období došlo ke změně struktury nerezidentů v letech 2012 a 2022, kdy se v roce 2012 umístili na prvních příčkách turisté z Ruska, a naopak v roce 2022 byli Rusáci až na spodní příčce vlivem rusko-ukrajinského konfliktu. Práce si kladla za důraz vyhodnotit kvalitu ubytovacích zařízení na území Karlovarského kraje. Tato analýza byla provedena za pomoci portálu Booking, kdy došlo k vyhodnocení stavu a kvality 94 ubytovacích zařízení. Z provedené analýzy lze vyvodit, že kvalita ubytovacích zařízení je v kraji velmi dobrá, avšak i tak je prostor pro zlepšení. Mimo jiné má kraj dobré podmínky jak pro formy přírodních lokalizačních předpokladů, tak i kulturních lokalizačních předpokladů.

Ačkoliv se to na první pohled nemusí zdát, Karlovarský kraj má v sobě značný potenciál pro budoucí rozvoj. Ten můžeme hledat například v Mezinárodním letišti Karlovy Vary, v přeměně, ačkoliv husté, tak nekvalitní silniční síť nebo i v rámci sezónnosti, která je pro kraj charakteristická v oblasti cestovního ruchu. Toto negativum může vést k finanční nestabilitě pro místní podniky, které jsou závislé na turismu. Mimo hlavní sezónu mohou mít tyto podniky snížený obrát, což může způsobovat problémy s udržením zaměstnanců.

V závěru práce pak autorka diskutuje nad možnými budoucími trajektoriemi cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Součástí je pak i SWOT analýza, která byla vytvořena na základě získaných informací z dotazníku a inspirací byla i Koncepcí Karlovarského kraje.

Seznam použitých zkratk

ČSFD	Československá filmová databáze
ČSÚ	Český statistický úřad
HUZ	hromadná ubytovací zařízení
CHKO	chráněná krajinná oblast
NPÚ	Národní památkový ústav
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNWTO	United Nations World Tourism Organization

Seznam použitých zdrojů

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (2024). *Natura 2000*. Dostupné 2. 4. 2024 z <https://nature.cz/natura-2000>

Al-Mughairi, M. S., H., Bhaskar, P., & Khalfan Hamood Alazri, A. (2021). The economic and social impact of COVID-19 on tourism and hospitality industry: A case study from Oman. *Journal of Public Affairs*, 22(1), 1-11. doi: [10.1002/pa.2786](https://doi.org/10.1002/pa.2786)

Amoah, F., Radder, L. & Eyk, M. (2016). Perceived experience value, satisfaction and behavioural intentions: A guesthouse experience. *African Journal of Economic and Management Studies*, 7(3), 419-433. <https://doi.org/10.1108/AJEMS-10-2015-0121>

Airport Karlovy Vary (2024). *O letišti*. Dostupné 4. 4. 2024 z <https://www.airport-kv-vary.cz/cs/tiskove-zpravy/605-letiste-karlovy-vary-vykazalo-v-roce-2023-velky-narust-poctu-odbavenych-cestujicich.html>

Aschauer, W. & Oesterle, C. (2021). Van Tourism - The New Freedom on Four Wheels a quantitative-empirical Analysis of "Van and Camping Tourism". *Zeitschrift für Tourismuswissenschaft*, 13(2), 227-267. DOI10.1515/tw-2021-0012

Asociace hotelů a restaurací (2021). *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení České republiky*. Dostupné 13. 3. 2024 z <https://hotelstars.cz/Upload/2022/11/22/kompletni-metodika-zari22.pdf>

Balatka, B., Kalvoda, J., Štěpančíková, P. & Steklá, T. (2019). Morphostratigraphy of river terraces in the Eger valley (Czechia) focused on the Smrciny Mountains, the Chebska panev Basin and the Sokolovska panev Basin. *Auc Geographica*, 54(2), 240-259. <https://doi.org/10.14712/23361980.2019.x21>

Beeton, S. (2006). Understanding film-induced tourism. *Tourism analysis*, 11(3), 181-188.

Becherovka (n.d.). *Historie a produkce*. 3. 2. 2024 z <https://www.becherovka.com/historie-a-produkce/>

Boleloucka, E. & Wright, A. (2021). Spa destinations in the Czech Republic: an empirical evaluation. *International Journal of Spa and Wellness*, 3(2), 117-144. <https://doi.org/10.1080/24721735.2021.1880741>

- Beltramo, R., Duglio, S. & Cappelletti, G. M. (2022). Should I Stay or Can I Go? Accessible Tourism and Mountain Huts in Gran Paradiso National Park. *Sustainability*, 14(5), 1-16. <https://doi.org/10.3390/su14052936>
- Bína, J. (2002). Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. *Urbanismus a rozvoj území*, 5(1), 2-11.
- Booking (2024). *Pobyty*. Dostupné 1. 3. 2024 z https://www.booking.com/searchresults.cs.html?ss=Karlovarsk%C3%BD+kraj&ssne=Karlovy+Vary&ssne_untouched=Karlovy+Vary
- Burgarin, D., Veličkovič, S. K. & Tučovič, M. (2021). Potentials of Cultural-Historical and Tourism Heritage for the Development in the Timok region. *Serbian Journal of Management*, 16(1), 201-212. DOI10.5937/SJM16-32147
- Caffyn, A. (2010). Developing beer tourism in South Africa: international perspectives. *African Journal of Hospitality*, 4(1), 1-15.
- Clarke, A. & Chen, W. (2007). *International hospitality management: concepts and cases*. Elsevier.
- Collins-Kreiner, N. & Kliot, N. (2017). Why Do People Hike? Hiking the Israel National Trail. *TIJDSCHRIFT VOOR ECONOMISCHE EN SOCIALE GEOGRAFIE*, 108(5), 669-687. DOI10.1111/tesg.12245
- Connel, J. (2012). Film tourism – Evolution, progress and prospects. *Tourism Management*, 33(5), 1007-1029.
- Croy, G. & Heitmann, S. (2011). Tourism and Film. *Research Themes for Tourism*, 7(1), 188-204.
- Curiel, J. D., Antonovica, A. & Herraez, B. R. (2023). Drivers for economic recovery: analysis of family expenditure on catering services. *British food Journal*, 125(13), 81-98. DOI10.1108/BFJ-07-2022-0599
- CzechTourism (2024). *Základní informace o agentuře CzechTourism*. Dostupné 16. 3. 2024 z <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/O-nas/Zakladni-informace/Zakladni-informace-o-agenture-CzechTourism>
- Čertík, M., Attl, P., Sysel, J. & Vitáková, M. (2000). *Cestovní ruch – Vývoj, organizace a řízení*. Nakladatelství OFF.

- ČSFD (2006a). *Casino Royale*. Dostupné 10. 3. 2024 z
<https://www.csfd.cz/film/208033-casino-royale/prehled/>
- ČSFD (2006b). *Poslední prázdniny*. Dostupné 10. 3. 2024 z
<https://www.csfd.cz/film/194883-posledni-prazdniny/prehled/>
- ČSÚ (2022). *Statistická ročenka Karlovarského kraje – 2022*. Dostupné 14. 3. 2024 z
<https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-karlovarskeho-kraje-2022>
- ČSÚ (2023). *Veřejná databáze*. Dostupné 16. 3. 2024 z
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky#katalog=31743>
- Dolnicar, S., & Otter, T. (2003). Which hotel attributes matter? A review of previous and a framework for future research, *Vienna Research*, 1, 176-188.
- Drubek-Meyer, N. (2023). Karlovy Vary International Film Festival 2022: A Shift in Perspective. *Studies in Eastern European Cinema*, 14(2), 196-201.
<https://doi.org/10.1080/2040350X.2023.2203578>
- Fakta o klimatu (2021). *Lesnatost v krajích*. Dostupné 3. 3. 2024 z
<https://faktaoklimatu.cz/infografiky/lesnatost-kraje>
- Františkovy Lázně (n.d.). *Historie a současnost*. Dostupné 3. 2. 2024 z
<https://www.frantiskovylazne.cz/cs/frantiskovy-lazne/historie-a-soucasnost>
- Galvasová, I., Binek, J., Holeček, J., Chabičovská, K. & Szczyrba, Z. (2008). *Průmysl cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.
- Gehinová, B. (2008). *Geografie cestovního ruchu*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
- Gilani, H. R., Innes, J. L., & de Grave, A. (2018). The effects of seasonal business diversification of British Columbiaski resorts on forest management. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism-Research Planning and Management*, 23, 51–58.
<https://doi.org/10.1016/j.jort.2018.07.005>
- Gou, J. Q., Shen, G. G. & Chai, R. (2013). Model of service-oriented catering supply chain performance evaluation. *Journal of Industrial Engineering and Management-Jiem*, 6(1), 215-226. DOI10.3926/jiem.672
- Gross, S. & Sand, M. (2020). Adventure tourism: a perspective paper. *Tourism review*, 75(1), 153-157. DOI10.1108/TR-06-2019-0211

- Guttenberg, D., Smith, S., Potwarka, L. R. & Havitz, M. (2017). Why Tourists Choose Airbnb: A Motivation-Based Segmentation Study. *Journal of Travel Research*, 57(1), 1-18. DOI: 10.1177/0047287517696980
- Higham, J. (2021). Sport tourism: a perspective article. *Tourism Review*, 76(1), 64-68. DOI10.1108/TR-10-2019-0424
- Hung, K., Li, X., Pan, B. & Petrick, J. F. (2010). Knowledge Dissemination in Tourism Education: A Case of Tourism Marketing. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 27(5), 519-532. <https://doi.org/10.1080/10548408.2010.499063>
- Hrala, V. (2013). *Geografie cestovního ruchu*. IDEA SERVIS.
- Holešinská, A., & Zábaj, M. (2021). Covid-19, government's decisions and impacts on tourism businesses. *XXIV. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách*.
- Hodya, I. (2017). Development of historical and cultural tourism in transcarpathia: Achievements and challenges. *SKHIDNOEVROPEISKYI ISTORYCHNYI VISNYK-EAST EUROPEAN HISTORICAL BULLETIN*, 3, 124-129. DOI10.24919/2519-058x.3.101043
- Chu, R. K., Choi, T. (2000). An Importance-Performance Analysis of Hotel Selection Factors in the Hong Kong Hotel Industry: A Comparison of Business and Leisure Travellers. *Tourism Management*, 21(4), 363–77. [https://doi.org/10.1016/S0261-5177\(99\)00070-9](https://doi.org/10.1016/S0261-5177(99)00070-9)
- Jakubíková, D. & Janeček, P. (2021). Attitudes of Czechs towards spas during the COVID-19 pandemic. *Acta academica*, 21(2), 25-35. DOI: 10.25142/aak.2021.010
- Jakubíková, D., Vildová, E., Janeček, P. & Tlučoň, J. (2019). *Lázeňství management a marketing*. Grada Publishing.
- Juaneda, C., Raya, J. M. & Sastre, F. (2011). Pricing the Time and Location of a Stay at a Hotel or Apartment. *Tourism economics*, 17(2), 322-337. doi: 10.5367/te.2011.0044
- Kania, D. (2014). Developmental Aspects of Regional Airports in the Czech Republic. *Advanced Engineering Forum*, 12, 107-111.
- Karlovarská agentura rozvoje podnikání (2024). Dokumenty. Dostupné 10. 3. 2024 z <https://www.karp-kv.cz/dokumenty>
- Karlovy Vary (n.d.). *Největší koncentrace léčivých pramenů na světě*. Dostupné 2. 2. 2024 z <https://www.karlovyvary.cz/cs/nejvetsi-koncentrace-lecivych-pramenu-na-svete>

- Karlovarský kraj (2016). Zvláště chráněná území Karlovarského kraje. Dostupné 1. 4. 2024 z <https://www.kr-karlovarsky.cz/temata/zivotni-prostredi/ochrana-prirody-krajiny/zvlaste-chranena-uzemi-karlovarskeho-kraje>
- Karlovarský kraj (2024). Základní informace. Dostupné 10. 3. 2024 z <https://www.kr-karlovarsky.cz/karlovarsky-kraj/o-kraji/zakladni-informace>
- Kim, A. K. & Brown, G. (2012). Understanding tourist perspectives on Geotourism experience: Implications for destination development. *Tourism review international*, 16(1), 45-57. DOI10.3727/154427212X13431568321546
- Klsák, A. (2020). Proměny „ruských“ Karlových Varů: aktuální trendy v migraci, zahraničních investicích a cestovním ruchu. *Regionální rozvoj mezi teorií a praxí*, 9(4), 43-53.
- Kontosic, R., Silvar, I. & Floricic, T. (2017). Mapping indoor camping as a tourism product and its upgrade according to youth preferences. *Ekonomika misao i praksa-economic thought and practice*, 26(1), 287-299.
- KVIFF (2024). *O festivalu*. Dostupné 13. 3. 2024 z <https://www.kviff.com/cs/o-festivalu/profil-festivalu>
- Lallani, S. S. (2024). Special issue introduction: culinary tourism across time and place. *Food culture & society*, 27(1), 1-3. DOI10.1080/15528014.2024.2316973
- Léčebné lázně (n.d.). *Léčebné lázně Jáchymov*. Dostupné 3. 2. 2024 z <https://www.lecebnelazne.cz/profiles/59-lecebne-lazne-jachymov-a-s>
- Léčebné lázně Lázně Kynžvart (n.d.). *Co nabízíme*. Dostupné 3. 2. 2024 z <https://www.lazne-kynzvalt.cz/cs/lazenska-pece/co-nabizime>
- Ma, S., Craig, Ch. A. & Feng, S. (2020). Camping climate resources: the camping climate index in the United States. *Current Issues in Tourism*, 24(18), 2523-2531. DOI: 10.1080/13683500.2020.1846503
- Mariánské Lázně (n.d.). *Lázně a wellness*. Dostupné 3. 2. 2024 z <https://www.marianskelazne.cz/o-meste/lazne-a-wellness/>
- Mattoni (n.d.). Karlovy Vary a jejich voda. Dostupné 2. 2. 2024 z <https://www.mattoni.cz/styl-mattoni/kv-a-voda>

- Mckercher, B. (2002). Towards a classification of cultural tourists. *International Journal of Tourism Research*, 4, 29-38.
- Migón, P. & Pijet-Migon, E. (2020). Late Palaeozoic Volcanism in Central Europe- Geoheritage Significance and Use in Geotourism. *Geoheritage*, 12(43), 1-13.
- Mlejnková, L. (2011). Spotřební chování v lázeňském cestovním ruchu České republiky. *Acta Oeconomica*, 19(1), 54-72.
- Moritz, P., Hrivnák, M., Mazúchová, E. & Sándorová, Z. (2023). Who takes part in film tourism? The analysis of determinants of visiting film locations. *International Journal of Tourism Research*, 26(1), 1-13. DOI: 10.1002/jtr.2573Int J
- MMR (2010). *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení České republiky 2010–2012*. Dostupné 13. 3. 2024 z <https://mmr.gov.cz/getmedia/d2e0a220-2540-4d5b-a0e0-798762e1a82c/oficialni-jednotna-klasifikace-cr-2010-2012.pdf>
- NIPOS (2022). Statistika kultury. Dostupné 10. 4. 2024 z <https://www.statistikakultury.cz/publikace/>
- NPÚ (2024a). *Technické památky*. Dostupné 2. 4. 2024 z <https://www.npu.cz/technicke-pamatky>
- NPÚ (2024b). *Památky v našem kraji*. Dostupné 2. 4. 2024 z <https://www.npu.cz/cs/uop-loket/pamatky-v-nasem-kraji>
- Nowak B., Allen T., Rollo J., Lewis V., He L., Chen A., Wilson W. N., Costantini M., Hyde O., Liu K., Savino M., Chaudhry B. A., Grube A. M., Young E. (2015). Global Insight: Who Will Airbnb Hurt More—Hotels or OTAs?. *Morgan Stanley Research*, 15, 232-244.
- Olafsdóttir, R. (2019). Geotourism. *Geoscience*, 9(1), 1-7. <https://doi.org/10.3390/geosciences9010048>
- Oner, N., Bilgili, B. C. & Corbaci, O. L. (2015). Determination of potential natural oak sites for landscape desing using GIS in Turkey. *Journal of environmental proteciton and ecology*, 16(2), 783-794.
- Pane, S.Y. (2023). A review of multilevel analysis in hospitality management. *International Journal of contemporary Hospitality management*, 35(10), 3481-3496. DOI10.1108/IJCHM-05-2022-0628

- Pintassilgo, P., Rosselló, J., Gallego, M. S. & Valle, E. (2016). Tourism economic, 22(4), 685-698. DOI: 10.1177/1354816616654242
- Plummer, R., Telfer, D., Hashimoto, A. & Summers, R. (2005). Beer tourism in Canada along the Waterloo–Wellington Ale Trail. *Tourism Management*, 26(3), 447–458.
- POH (2019). *Vodní dílo Skalka*. Dostupné 10. 3. 2024 z <https://www.poh.cz/vodni-dilo-skalka/d-2615>
- Polat, S. & Polat, S. A. (2020). Transformation of Local Culinary through Gastronomy Tourism. *Sosyoekonomi*, 28(43), 244-256. DOI: 10.17233/sosyoekonomi.2020.01.14
- Portolan, A. (2010). Private accommodation in tourist destination offer - the case of Dubrovnik. *Tourism and hospitality Management – Croatia*, 16(2), 243-263.
- Pröbstl-Haider, U., Hödl, C., Ginner, K., & Borgwardt, F. (2021). Climate change: Impacts on outdoor activities in the summer and shoulder seasons. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism-Research Planning and Management*, 34, 2-16.
<https://doi.org/10.1016/j.jort.2020.100344>
- Ratkowski, W. & Ratkowska, J. (2018). Sports events as a determinant of sport tourism. *Baltic Journal of Health and Physical activity*, 10(1), 86-94. DOI:10.29359/BJHPA.10.1.09
- Roncak, M., & Hobza, V. (2023). The Impact of Covid-19 pandemic on the tourism industry in the Czech Republic. *e-Review of Tourism Research*, 19(2), 261-279.
- Roncak, M., Scholz, P., Linderová, I., Masilka, D., Hobza, V. & Vrabcová, P. (2023). Positive Impacts of the COVID-19 Pandemic on Czech Hospitality Industry. *e-Review of Tourism Research*, 20(1), 176-201.
- Ředitelství silnic a dálnic (2024). Délky a další data komunikací. Dostupné 4. 4. 2024 z <https://www.rsd.cz/web/guest/silnice-a-dalnice/delky-a-dalsi-data-komunikaci#zalozka-silnice-i-tridy>
- Salata, O., Shcherbak, V. & Nowacki, A. (2023). "Historical town" as an object of cultural heritage of Ukraine (on the example of Bohuslav). *Journal Citation Reports*, 26, 153-163. DOI:10.24919/2519-058X.26.275210

- Seyitoğlu, F., Çakar, K. & Karataş, G. (2020). Göreme (Cappadocia): examining the hostel experiences oftourists. *Anatolia*, 31(1), 142-145.
<https://doi.org/10.1080/13032917.2019.1689516>
- Slavkovský les (2024). *Charakteristika oblasti*. Dostupné 3. 4. 2024 z <https://slavkovskyles.nature.cz/charakteristika-oblasti>
- Speier, A. R. (2011). Health tourism in a Czech health spa. *Antropology & Medicine*, 18(1), 55-66. DOI: 10.1080/13648470.2010.525879
- Statistika kultury České republiky (2023). *Poskytovatelé kulturních služeb*. Dostupné 15. 3. 2024 z <https://www.statistikakultury.cz/poskytovatele-kulturnich-sluzeb/>
- Steiger, R., Knowles, N., Pöll, K. & Rutty, M. (2022). Impacts of climate change on mountain tourism: a review. *Journal of Sustainable Tourism*, 1, 1-34.
<https://doi.org/10.1080/09669582.2022.2112204>
- Szczyrba, Z., Fňukal, F. & Kudrnovský, E. (2004). Návštěvnost památkových objektů v ČR – Vývojové tendence po roce 1989. *Geography*, 91, 85-92.
- Štefko, R., Samborská, K., Matušíková, D., Senková, A. & Tumpach, M. (2021). Analytical study on adventure tourism destination management concerning expenditure on adventure activities. *Polish Journal of Management studies*, 24(1), 373-391.
 DOI10.17512/pjms.2021.24.1.22
- Tourdata (2024) Návštěvnost turistických cílů 2022: Karlovarský kraj. Dostupné 2. 4. 2024 z <https://tourdata.cz/data/navstevnost-turisticky-ch-cilu-2022-karlovarsky-kraj/>
- Ulrych, J., Cajz, V., Pivec, N. & Novák, J. T., Nekovařík, C. & Balogh, K. (2000). Cenozoic intraplate alkaline volcanism of Western Bohemia. *Studia Geophysica et Geodaetica*, 44(2), 346-351. DOI10.1023/A:1022131413783
- UNESCO (2021). *The Great Spa Towns of Europe*. Dostupné 2. 3. 2024 z <https://whc.unesco.org/en/list/1613/>
- UNWTO (2008). *Glossary of tourism terms*. Dostupné 22. 8. 2023 z <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms>
- Vada, S., Dupreová, K. & Zhang, Y. (2022). Route tourism: a narrative literature review.

Current Issues in Tourism, 26(6), 879-889.

<https://doi.org/10.1080/13683500.2022.2151420>

Vila, A. N., Fraiz-Brea, J. A., & Carlos, P. (2021). Film tourism in Spain: Destination awareness and visit motivation as determinants to visit places seen in TV series.

Management and Business Economics, 27(1), 1–

11. <https://doi.org/10.1016/j.iedeen.2020.100135>

Vylita, T., Žák, K., Cílex, V., Hercman, H. & Mikšíková, L. (2007). Evolution of hot-spring travertine accumulation in Karlovy Vary/Carlsbad (Czech Republic) and its significance for the evolution of Teplá valley and Ohře/Eger rift. *Zeitschrift für Geomorphologie*, 51(4), 427-442. DOI 10.1127/0372-8854/2007/0051-0427

Wohnlich, S. (1996). The spa of Baden Baden, Germany. *Environmental geology*, 27(2), 108-109.

Zelenka, J. & Pásková, M. (2012). *Výkladový slovník cestovního ruchu* (2. vyd.). Linde Praha.

Zou, Y. & Yu, Q. (2022). Sense of safety toward tourism destinations: A social constructivist perspective. *Journal of Destination Marketing & Management*, 24, 1-9.

<https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2022.100708>

Živý kraj (2024). B2B. Dostupné 16. 3. 2024 z <https://zivykraj.cz/b2b/>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Formy cestovního ruchu	13
Tabulka 2: Vybrané indikátory kvality ubytovacích zařízení zájmového území	22
Tabulka 3: Počet hostů a přenocování v HUZ v krajích Česka v období 2019-2022.....	33
Tabulka 4: Počet hostů a přenocování v HUZ Karlovarského kraje v období 2012-2022	34
Tabulka 5: Počet hostů a přenocování v lázeňských zařízeních v krajích Česka v roce 2022	36
Tabulka 6: Zvláště chráněná území Karlovarského kraje.....	38
Tabulka 7:Národní kulturní památky Karlovarského kraje	39
Tabulka 8:Hodnocení kvality ubytovacích zařízení v Karlových Varech	44
Tabulka 9:Hodnocení kvality ubytovacích zařízení Jáchymově	45
Tabulka 10:Hodnocení kvality ubytovacích zařízení Jáchymově	47
Tabulka 11:Hodnocení ubytovacích zařízení v Chebu	48
Tabulka 12:Hodnocení ubytovacích zařízení ve Františkových Lázních	48
Tabulka 13:Hodnocení ubytovacích zařízení v dalších obcích dostupných na Bookingu	49
Tabulka 14:Struktura respondentů dle pohlaví a věkových kategorií	51
Tabulka 15: Původ respondentů	52
Tabulka 16: Faktory ovlivňující výběr ubytování	56
Tabulka 17:Formy cestovního ruchu	58
Tabulka 18:SWOT analýza.....	65

Seznam obrázků

Obrázek 1: Fyzicko-geografická charakteristika Karlovarského kraje s infrastrukturou	24
Obrázek 2: Výskyt pozůstatků sopečné činnosti na území Karlovarského kraje	26
Obrázek 3: Lázeňská místa v Česku	27
Obrázek 4: Podíl nerezidentů dle zemí v roce 2012	34
Obrázek 5: Podíl nerezidentů dle zemí v roce 2022	35
Obrázek 6: Památky Karlovarského kraje	39
Obrázek 7: Městské památkové zóny a rezervace	40
Obrázek 8: Vesnické památkové zóny a rezervace	41
Obrázek 9: Počet HUZ a lůžek v letech 2012 a 2022	43
Obrázek 10: Návštěvnost kraje	53
Obrázek 11: Přenocování na území kraje	54
Obrázek 12: Hodnocení kvality ubytování	54
Obrázek 13: Typy ubytování	55
Obrázek 14: Pozitiva Karlovarského kraje dle respondentů	57
Obrázek 15: Negativa Karlovarského kraje dle respondentů	57
Obrázek 16: Způsob dopravy do Karlovarského kraje	59
Obrázek 17: Dostatečný počet spojů veřejné dopravy se zbytkem Česka	60
Obrázek 18: Kulturní akce	60

Seznam příloh

Příloha A: Vzor dotazníku

Příloha A: Vzor dotazníku

Dobrý den, vážení respondenti,

jsem studentkou třetího ročníku Ekonomické a regionální geografie Západočeské univerzity v Plzni a v rámci své bakalářské práce bych Vás chtěla poprosit o vyplnění krátkého dotazníku, který se zabývá cestovním ruchem v Karlovarském kraji, kdy je cílem zjistit, jak účastníci cestovního ruchu vnímají cestovní ruch v Karlovarském kraji. Vše je anonymní a dotazník bude využit pouze v rámci bakalářské práce.

Předem děkuji za Váš čas a vyplnění.

1. Jaký je Váš věk?

20 a méně

21-39

40-59

60 a více

2. Jaké je Vaše pohlaví?

Žena

Muž

3. Z jaké obce pocházíte?

.....

4. Kolikrát jste navštívili Karlovarský kraj za účelem cestovního ruchu?

Nikdy

Jednou

Dvakrát až třikrát

Čtyřikrát až pětkrát

Vícekrát

Navštěvuji pravidelně

5. Přenocovali jste někdy v Karlovarském kraji?

Nikdy jsem nepřenocoval

Jednou

Dvakrát až třikrát

Čtyřikrát až pětkrát

Šestkrát a více

6. Jak byste zhodnotili kvalitu Vašeho ubytování?

Vše bylo v pořádku

Měl/a jsem pár výhrad

Výhrad bylo více

Vůbec jsem nebyl/a spokojena

Nemohu posoudit

7. V jakém typu ubytování jste byli během návštěvy kraje ubytováni?

Hotel

Apartmán

Penzion

Kemp

8. Jaké faktory ovlivňovali vývěr Vašeho ubytování? Seřad'te dané možnosti 1-4, přičemž 1- velmi podstatné, 4 - nepodstatné

Cena

Poskytované služby a vybavenost

Vzdálenost od destinace

Recenze bývalých návštěvníků

9. Co pozitivního se vám vybaví, když se řekne Karlovarský kraj?

.....

10. Co negativního se Vám vybaví, když se řekne Karlovarský kraj?

.....

11. Seřad'te následující formy cestovního ruchu 1-7, dle vašich preferencí při návštěvě kraje, kdy 1 – nejvíce preferovaný a 7 – nejméně preferovaný

Poznávání přírodních památek

Poznávání kulturních památek

Lázeňský turismus

Gastroturismus

Filmový turismus

Sportovní turismus

Sportovně-rekreační zimní/letní aktivity

12. Jakým způsobem jste se nejčastěji dopravili do Karlovarského kraje?

Silniční

Železniční

Letecká

13. Spojuje podle Vás Karlovarský kraj dostatečný počet spojů veřejné dopravy se zbytkem Česka?

Ano

Ne

14. Navštívili jste v Karlovarském kraji někdy nějakou kulturní akci, pokud ano, jakou?

Žádnou

Filmový festival

Hudební a divadelní akce

Koncert

Výstavy

Akce pro děti

Sportovní akce

Jiné

.....

15. Doporučili byste Karlovarský kraj jako dobrou turistickou destinaci? Proč ano/ne?

.....

16. Je něco, co Vám v Karlovarském kraji z pohledu cestovního ruchu chybí?

.....

Abstrakt

APA 7: Dikunová, T. (2024). *Potenciál rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji* [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: cestovní ruch, potenciál, rozvoj, Karlovarský kraj

Tato bakalářská práce se zabývá tématem potenciálu cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Cílem práce je zanalyzovat současný stav cestovního a zkoumat klíčové faktory, které ovlivňují cestovní ruch v regionu, a identifikovat možnosti pro jeho další rozvoj. Práce se skládá jak z teoretické, tak z analytické části. V teoretické jsou rozebírány lokalizační, realizační a selektivní předpoklady společně s nejvýznamnějšími formami cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Na základě získaných informací je popsán současný stav cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Značná část práce je pak věnována zhodnocení kvality vybraných ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji. Tato analýza je provedena za pomoci portálu Booking. V neposlední řadě je práce obohacena o diskusi v rámci budoucích trajektorií cestovního ruchu v Karlovarském kraji. V této části je vyhotovena i SWOT analýza.

Abstract

APA 7: Dikunová, T. (2024). *The potential of tourism development in the Karlovy Vary region* [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Key words: tourism, potential, development, Karlovy Vary region

This bachelor's thesis deals with the topic of tourism potential in the Karlovy Vary region. The aim of the work is to analyze the current state of tourism and to examine the key factors that influence tourism in the region, and to identify opportunities for its further development. The work consists of both a theoretical and an analytical part. In the theoretical section, localization, implementation and selective assumptions are analyzed together with the most important forms of tourism in the Karlovy Vary region. Based on the information obtained, the current state of tourism in the Karlovy Vary region is described. A significant part of the work is then devoted to evaluating the quality of selected accommodation facilities in the Karlovy Vary region. This analysis is performed using the Booking portal. Last but not least, the work is enriched with a discussion within the future trajectories of tourism in the Karlovy Vary region. A SWOT analysis is also prepared in this part.